

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HALİL
CİBRAN
GÖZYAŞLARI
VE
KAHKAHALAR

HALİL CİBRAN

1883 yılında Lübnan'da doğdu. Küçük yaşta ailesiyle birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne göçmüş olan Cibran, 1900'lerin başında Beyrut'ta da kısa bir süre yaşadı. Bir süre Fransa'da da yaşayan ve Rodin'in atölyesine devam eden şair, ömrünün büyük bölümünü ABD'de geçirmiş ve 1931 yılında hayata veda etmiştir.

Şiirleri bütün dünyada büyük yankıları uyandıran Cibran, dünyanın birçok diline çevrilmiş ve aynı coşkuyla okunmuştur. Hayatının etrafında örülen "efsanevi" gerçeklik, ona "deha" denilmesine yol açmıştır. Sadece şiir yazmakla kalmamış, resim yapmış ve resmin yanında sanatın birçok dalıyla ilgilenmiştir. Resimleri, dünyanın çok önemli galerilerinde halen sergilenmekte, şiirleri dünyanın çeşitli dillerine çevrilmekte ve kendisine sık sık atıf yapılmaktadır. 21. yüzyılın bazı "pop ikon"larının ondan söz etmesi, Cibran'a olan ilgiyi çoğaltmıştır. 1923 yılında yayımlanan *The Prophet* ("Nebi" / "Tanrı Elçisi") isimli kitabı, Cibran'a asıl ünü kazandıran kitaptır.

"20. yüzyılın en önemli filozoflarından biri" olarak da anılmaktadır.

CAHİT KOYTAK

Şair. 29 Ocak 1949 yılında, Erzurum'da doğdu. İ.T.Ü. Kimya Fakültesi mezunu. Uzun yıllar serbest ticaret yaptı. 15 yıl bir özel TV kuruluşunda, sinema yayınıni yönetti. İngilizceden, Fransızcadan, kitaplar çevirdi. Haziran 2010'tan beri *Taraf Gazetesi*'ndeki köşesinde Pazartesi günleri düzenli şiir yayımlıyor. Yayımlanmış şiir kitapları: *İlk Atlas*, *Gazze Risalesi*, *Yoksulların ve Şairlerin Kitabı* (3 cilt), *Yeni Başlayanlar İçin Metafizik*, *Cazın İrmakları*. Yayına hazır 10 şiir kitabı ve bir *Kur'an* çevirisi yayın programında sırasını bekliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kapı Yayınları 306
Edebiyat 88

Gözyaşları ve Kahkahalar
Tears and Laughter
Halil Cibran
Türkçesi: Cahit Koytak

1. Basım: Temmuz 2012

ISBN: 978-605-4683-10-9
Sertifika No: 10905

Mizanpaj: M. Atahan Sıralar

© 2012, Cahit Koytak

© 2012; bu kitabın yayın hakları Kapı Yayınları'na aittir.

Kapı Yayınları

Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: bilgi@kapiyayinlari.com
www.kapiyayinlari.com

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Matbaa Sertifika No: 12088

Çiftçavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29

Genel Dağıtım

Alfa Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00

Kapı Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

Gözyaşları ve Kahkahalar

Halil Cibran

Türkçesi: Cahit Koytak

YARATILIŞ

Yüce Tanrı, kendi Zatından bir ruh, bir can, bir hayat soluğu ayırdı ve balçığı onunla güzelce biçimlendirdi. Bunu yaparken de, bütün sevgisini, özenini, merhamet ve cömertliğini koydu ortaya. Ortaya çıkan yaratığa mutluluk kadehini uzattı ve “Geçmişi ve geleceği unutmamakça içme bu kadehten; çünkü mutluluk, şu ândan, şimdiki zamandan başka bir şey değildir.” dedi. Sonra ona keder kadehini uzattı ve “Bu kadehten iç,” dedi, “hayatın uçup giden neşe ve sevinç ânlarının anlamını kavrayacaksın. Çünkü keder her yerde, her zaman bolca vardır ve akar durur her şeyin üzerinden.”

Tanrı, sonra aşkı bahşetti ona; daha ilk bedensel doyumunu tadar tatmaz onu ebediyen terk edecek olan aşkı... Ve hemcinslerine karşı tatlı, sıcak, yumuşak davranma

becerisini bahşetti ona; daha ilk övgü ya da yaranma çabası karşısında hemen bulan, siste kaybolan yakınlık duygusunu.

Ve Tanrı, bu eserini dosdoğru bir yola yöneltmek için gökçe kaynaklardan bilgelik verdi ve yüreğinin derinlerine, görünmeyeni gören bir göz bahşetti ona. Onun içinde, ayrıca, bütün yaratılmışlara karşı bir sevgi ve iyilik duygusu yarattı. Gökteki meleklerin, gökkuşağının iplikleriyle ördükleri bir umut giysisi giydirdi. Hayatın ve zihin aydınlığının şafağında yola çıkarırken onu, şaşkınlığın, hayranlığın, aczin ve çekingenliğin gölgesinden bir pelerin koydu omuzlarına.

Tanrı, sonra öfke ocağından yakıp tüketen ateşi, bağnazlığın, bilmezliğin çölünden kavurucu rüzgârı, bencilliğin sahilinden tırmalayan, kemiren kumları, çağların ayakları altından kaba çamuru aldı ve bunların hepsini onun yapısında mezcetti birbirine. Ve böylece tamamlayıp çıkardı, ‘İnsan’ denen bu en gözde eserini ortaya.

Kör bir güç verdi. Onu dizginsiz arzular peşinde çekip götüren ve ancak arzunun doyumuyla yatışan kör ve çılgın güçlerle donattı... Ve hayatı yerleştirdi onun içine, ölümün de hayaleti olan hayatı.

Bütün bunlardan sonra, Tanrı hem güldü, hem ağladı. İnsan'a karşı taşkın bir sevgi hissetti içinde ve yol gösteren kayra-sıyla koruma altına aldı onu.

MERHAMET, EY RUHUM, BİRAZ MERHAMET!

Niye ağlıyorsun, ey Ruhum?
Zayıf biri olduğumu bilmiyor musun?
Gözyaşların yakıyor, incitiyor beni,
Ve ben bilmiyorum işlediğim suçu,
Yaptığım yanlış.
Ne zamana kadar ağlayacaksın böyle?
Senin düşlerini, özlemlerini
Buyruklarını dile getirmek
Ve renkli yorumlarla yapmak için bunu,
İnsan dilinden başka dil bilmiyorum.

Bana bir bak, Ruhum, bana bir bak,
Yaptıklarına, çektiklerime...
Senin öğrettiğin şeyleri,
Senin öğretilerini dinlemekle geçirdim
Ömrümü bütün.
Nasıl acı çektiğimi artık sen düşün!
Senin peşinden koştururken
Harcayıp bitirdim hayatımı.

Yüreğim görkem ve övünçle
Oturuyordu bir vakitler tahtın üzerinde;
Ama pranga altında şimdi.
Sabrım, yol arkadaşımdı bir vakitler,
Ama şimdi o da karşı bana, o da karşı.
Gençliğim ümidimdi,
En büyük ümidimdi, ama şimdi,
Yılların, yılların ötesinden,
Kınıyor, azarlıyor beni.

Niçin, ey Ruhum, niçin
Böyle hep buyurgansın?
Kendimi zevklerden uzak tuttum,
Ve izlemem için senin seçtiğin yolu,
Yaşama sevincini de
Var olma coşkusunu da terk ediverdim.
Hakseverlik onurundur senin;
Öyleyse, bana karşı hakça davran,
Ya da Ölüm'ü çağır
Bağlayıp götürsün beni.
Merhamet, Ruhum, biraz merhamet!
Taşıyamaz oluncaya kadar kendi yükümü
Aşkla doldurdun içimi.
Sen ve aşk birbirinden koparılamayan
Tek bir güçsünüz çünkü.

Bedensel olan ve ben, biz ikimiz ise
Parçalarına ayrılamayan tek bir bütünde
Güçsüzlüğü, zayıf olanı yaşatıyoruz.
Bitecek mi günün birinde, peki,
Güçlü olanla, zayıf olan arasındaki kavga?

Merhamet, Ruhum, biraz merhamet!
Gözümü ayırmayayım diye ondan,
Benim kavrayış gücümü aşan
Talihi gösterdin bana.
Dağın doruğunda oturuyorsunuz siz,
Sen ve Talih. Ben ve bedbahtlık ise
Vadinin en kuytu yerine bırakılmışız.
Bir araya gelir mi, söyle,
Dağla vadi, günün birinde?

Merhamet, ey Ruhum, biraz merhamet!
Bana güzelliğin ne olduğunu gösterdin,
Fakat sonra gizledin onu benden.
Siz ikiniz, Sen ve Güzellik, şimdi
Işığın bağrında yaşıyorsunuz;
Ben ve Bilmezlik'se, karanlıkta
Kenetliyiz birbirimize.
Karanlığı fethedecek mi, söyle,
Aydınlık, günün birinde?

Senin sevincin, hoşnutluğun
Sonlu Olan'la ortaya çıkıyor,
Ve şimdi beklenti içinde
Eğleniyor, oyalanıyorsun.
Fakat bedensel olan
Yaşarken acı çekiyor,
Hayatın kendisinden.
Biraz şaşırtıcı bir şey değil mi,
Sence de, bu, Ruhum?

Ebediyete ermek için
Tez canlılık ediyorsun sen,
Fakat yok oluşa doğru
Yavaş yavaş yol alıyor beden.
Beklemek istemiyorsun onu.
Bedense hızlandıramıyor adımlarını.
Keder veren,
Hüzün veren bir şey, bu, Ruhum.

Göklerin çağrısıyla, yükseliyorsun sen,
Fakat yerin çekimiyle
Gittikçe alçalıyor beden.
Teselli etmiyorsun onu;
O da takdir etmiyor seni.
Ama bir talihsizlik, bu, Ruhum.

Bilgelikte sen pek ilerisin, fakat
Anlayışı kıt, bedenin.
Sen uzlaşmadan yana değilsin,
O da baş eğmeye yanaşır gibi değil.
Bu çok ıstırap veren bir şey, Ruhum.

Sen gecenin sessizliğinde
Sevgiliyi ziyaret ediyor,
Onun varlığının sıcaklığını tadıyorsun.
Bedense hep umudun ve ayrılığın
Kurbanı olarak kalıyor burada.
Merhamet, biraz merhamet;
Kemirici bir işkence, bu, Ruhum.

İKİ KÜÇÜK ÇOCUK

Bir prens, sarayının balkonundan, aşağıda toplanan muazzam kalabalığa hitap ederek, “Sizlere ve bu bahtiyar ülkenin bütün insanlarına, soylu ailemim ismini geleceğe taşıyacak olan ve varlığından sizlerin de gurur duyacağınız yeni bir prensin dünyaya geldiğini müjdeleyerek, hepinizi kutluyorum,” dedi. “Büyük ve görkemli bir hanedanın yeni halkası ve bölgemiz için ümit edilen parlak geleceğin mimarı olacak o. Sevinin, şarkılar söyleyin ve mutlu olun!” Büyük kalabalıktan yükselen sevinç ve şükran dolu sesler, ülkeyi, güçsüzlere göz açtırmayan bir erkle yöneterek, insanların ruhlarını öldürüp bedenlerini sömürerek, onların boyunlarındaki bokağıya yeni bir zulüm halkası daha ekleyecek olan yeni tiranın doğumunu kutlamak için

coşkuyla söylenen şarkılara karışarak yeri göğü inletiyordu. Halk kendi sefil kaderinin üstünde tepinecek yeni bir zorbanın, yeni bir Emir'in sağlığı için coşku içinde şarkı söylüyor, içiyor, sevinç çılgınlıkları atıyordu.

Aynı gün, aynı krallıkta bir başka çocuk daha dünyaya geldi. Kalabalıklar, müstakbel bir zorba için övgüler terennüm ederek güçlüyü yüceltip, kendilerini küçültürken ve gökteki melekler insanların zayıflığına, kölece ezikliğine ağlarken, bir kadın da lohusa yatağında, çullar partallar arasında doğurduğu çocuğun yarınını düşünüyordu. Eski, bakımsız mı bakımsız, yıkıldı yıkılacak bir kulübede, çullara sarılı bebeğinin yanında, kuru, sert bir yatakta, yaşamıyor, adeta açlıktan ölmeyi bekliyordu, bu anne. İnsanlığın yoksulluk ve sefaletin en uç sınırında, yani dibinde bıraktığı bir duldu, bu kadın. Kocasını, prensin zorba yönetiminin eseri bir ölüm tuzaklarına düşürülmüş ve ardında yalnız bir kadın ve bu kadına Allah'ın o gece gönderdiği minik, çelimsiz; annesini, çalışıp hayatını

sürdürmekten alıkoyan bu küçük can yoldaşını bırakmıştı.

Sarayın önündeki kalabalık dağılırken, bu zavallı kadın da lohusa yatağında bebeği kucağına aldı, onun yüzüne baktı ve onu gözyaşlarıyla vaftiz edercesine ağlayarak, açlıktan bitap bir sesle çocuğuna, “Göklerdeki dünyayı bırakıp da bu acılarla dolu dünyada, hayatı benimle paylaşmaya niye geldin, yavrum, niye?” diye sordu, “Melekleri ve engin gökleri bırakıp da, acılarla, zulümlerle, kalpsiz ve vicdansız insanlarla dolu bu sefil dünyaya niye geldin, niye? Benim sana, gözyaşından başka verebileceğim bir şey yok işte. Süt yerine gözyaşıyla beslenebilecek misin, peki? Sana giydirecek ipekli giysiler bulamam ben. Çıplak ve soğuktan titreyen kollarım ısıtabilecek mi seni? Kuzular anneleriyle beraber çayırdı otlayıp karnınlarını doyuruyor ve güvenlik içinde ağıllarına dönüyorlar. Küçük kuşlar gagalarıyla taneleri toplayıp kursaklarını dolduruyor ve dalların arasında huzur içinde uyuyorlar. Fakat, sevgili yavrum, seni

kendi canından fazla seven, bu yoksul mu yoksul anandan başka kimsen ve dayanağın yok senin.”

Bunları söyledikten sonra, bebeği çelimsiz göğsüne bastırdı ve onunla, doğurmadan önce oldukları gibi, tek vücut olmayı ister gibi, kollarıyla sıkı sıkı sarıldı ona. Yakıcı gözyaşlarıyla ıslanan gözlerini göğse doğru kaldırdı ve “Tanrım!” diye inledi, “benim gibi yalnız ve çaresiz olup da hayatta kalabilen yoksullara acı! Sefalete benden biraz daha fazla dayanma gücü ver onlara!” dedi.

O gece, bulutların arasından sıyrılıp ortaya çıkan dolunayın ışığı, eski kulübenin çatısındaki kocaman çatlaklardan süzülerek, büyük yolculukları için onları adeta takdis edercesine, yanak yanağa kıvrılıp yatan iki cesedin yüzlerine vuruyordu.

AŞKIN HAYATI

İLKBAHAR

Gel sevgili, gel, dere tepe gezelim el ele,
Dolaşalım; çünkü, bak, karlar eridi
Ve uyandı uykusundan Hayat;
O da dağ bayır dolaşıyor.
Gel sevgili, gel birlikte izleyelim
Uzak kırlarda, bayırlarda
Ayak izlerini, Baharın.
Ve esin indirmek için göklerden,
Gel sevgili, gel,
Serin, ıssız düzlüklerden yükselen
Doruklara beraber tırmanalım.

Baharın tan yeri gibi ışıyan elleri
Soyup aldı üstünden
Kışlık giysisini, yeryüzünün
Ve onu şeftali ve turunç
Ağaçlarının üstüne bıraktı işte.

Ağaçlar da bu giysiyle
Düğün geclerinde gelinler gibi
Allanıp pullandılar.

Asma dalları sevgililer gibi
Kucaklıyorlar birbirlerini.
Ve kayaların arasında çalılar,
Bahar rüzgârının kollarında
Sevinç şarkılarıyla coşarak
Can atıyorlar dansa kalkmaya.
Doğanın göğüs uçlarında
Çiçek tomurcukları,
Denizin engin yüreğinden kopan
Uçarı köpükler gibi
Apansız açılıp saçılıyor.

Gel sevgili, gel, içelim leylaklardan
Kışın son gözyaşlarını;
Kuşların ezgi sağanağıyla
Ruhlarımızı dinlendirelim;
Taşdığı kokularla, börtü böceği
Ve insanı sarhoş eden rüzgârın içinde
Kendimizden geçerek dolaşalım ele ele.
Gel, gölgesinde menekşelerin gizlendiği
Şu kayanın yanında oturalım
Ve seyredelim onların tatlı öpüşmelerini.

Gel sevgili, gel, kırlara gidelim,
Yaklaşıyor çünkü hasat mevsimi;
Ve güneşin gözleri, okşayıp kızartıyor
Sıcak bakışlarıyla güzelim taneleri.
Gel, gelişip kızarmaları için
Aşkımızla yüreklendirelim
Başaklarını, tanelerini, toprak ananın,
Tıpkı esin perilerinin
Yüreklerimizin derinliklerine
Ekilen sevgi tohumlarından
Filizlenip boy atan neşe çiçeklerine
Ve şiiir yemişlerine yaptıkları gibi.

Gel, ambarlarımızı ürünleriyle
Dolduralım, doğanın;
Tıpkı doldurduğu gibi Hayat'ın
Sınırsız bolluğuyla cömertçe
Yüreklerimizi her mevsim.
Gel sevgili, gel, çiçeklerden yapalım,
Renk renk çiçeklerden, yatağımızı;
Yorganımız olsun gökyüzü;
Başlarımızı da yumuşak samanların
Üzerine koyalım.

Gel, gün boyu işten güçten sonra
Uzanıp dinlenelim biraz;
Ve öyle baş başa uzandığımız yerde
Hıştırtılarını dinleyelim, fliskoslarını,
Aşka çağıran çalılarını.

SONBAHAR

Gel, Sevgili, gel üzüm bağına gidelim,
Üzüm toplayalım şarap cenderesi için;
Ve şarabı şiirin küplerinde saklayalım,
Tıpkı yazıcı meleklerin
Yüzyılların, binyılların bilgisini
Göğün kütüklerinde sakladıkları gibi.

Gel sevgili, gel eve gidelim şimdi;
Çünkü rüzgâr sarı yaprakları
Topluyor ağaçlardan
Ve dağıtıyor taç yapraklarını
Yaz için ağıt yakan çiçeklerin.

Evimize gidelim, cancağızım, evimize
Çünkü bak, sıcak yerlere göçtü kuşlar,
Ve yalnızlığın sancıları içinde
Kıvranıyor, soğuğa terk edilen çayırlar;

Yaseminin, mersinin yaş kalmadı gözünde.

Gel evimize çekilelim biz de,
Çünkü bak, yorgun çalırlar
Şarkı söylemeyi bıraktılar;
Baharın ve yazın çağıldayıp duran gözeler
Ağlar gibi, iki gözleri iki çeşme
Şırıldıyorlar şimdi.
Temkinli yaşı tepelerse
Rengârenk giysilerini toplayıp kaldırdılar.

Gel sevgili, gel, doğa adamakıllı yoruldu;
Sakin ve huzurlu ezgilerle
Veda ediyor, bak, coşkulu günlerine.

KIŞ

Gel, yanıma, yakınıma sokul,
Sen ey ömür boyu yoldaşım olan;
Sokul bana, sokul ki, Kış'ın dokunuşu
Girmesin aramıza.
Ocak başında yanıma otur şöyle;
Ah, çünkü Kış'ın tek ürünü ateş.

Otur ve bana yüreğindeki ışımadan söz et;

Çünkü bu, kapımızın önünde
Uğuldayan rüzgârdan
Daha yüce şeylere kanatlandırır bizi.

Kilitle kapıyı
Ve çatlakları tıkayıver alçıyla
Ya da unutuşla, eğer içimizdeyse onlar.
Göğün öfkeli suratı çünkü
Canımı sıkıyor, daraltıyor beni,
Ve karla örtülü kırlar için
Ağlama arzusuyla dolduruyor içimi.

Lambayı iyice yağla doldur,
Aman, kararmasın sakın;
Ve yanında, yakınında bir yere koy onu
Ki gözyaşları içinde rahatça okuyabileyim
Benimle geçirdiğin günlerin
Senin güzel yüzüne yazdığı şiirleri.

Güz'ün şarabını getir, Güz şarabını içelim
Ve Bahar'ın hercai ekinini hatırlatan
Coşkulu şarkılar söyleyelim;
Yaz'ın uyanık gözetimini
Ve Güz'ün hasat armağanını
Hatırlatan, hüzünlü,
Ama şükran dolu şarkılar...

Yanıma gel, sen ey gönlümün çiçeği,
Bak, ateş kararıyor,
Küllerin altına çekiliyor alevler.
Kollarınla sar beni,
Çünkü korkuyorum yalnızlıktan.

Lamba donuklaştı
Ve kendi ellerimizle ürettiğimiz şarap
Gözkapaklarımızı ağırlaştırıyor,
Bakışlarımızı bulandırıyor.

Gel, kapanmadan gözlerimiz
Doyuncaya kadar bakalım birbirimize.
Gözlerimiz kapandığında da
Ellerinle ara bul ve kollarına al beni.
Uyku, bir tek kişiymiş gibi
Kucaklasın bizi.
Öp beni, sevgilim,
öp beni sevgilim, öp beni,
Çünkü dudaklarımızdan başka,
Her şeyimizi çalıp götürdü kış.

Yanımdasın işte, ey Sonsuzluğum, benim!
Nasıl da engin ve derin olacak
Uykunun okyanusu!
Nasıl çabuk sökecek şafak,
Kapayıp açıncaya kadar gözlerimizi!

BAHT EVİ, TALİH EVİ

Yorgun kalbim, Talihin Evi'ne elveda deyip oradan ayrılmamı buyurdu bana. Kalbim, ruhun takdis edip tapındığı o kutsal şehre vardığında, işkillenmeye başladı; çünkü gözünde canlandırıp durduğu gibi bulamamıştı orayı. Paradan da, güçten de, yönetici otoriteden de yoksundu şehir.

Ve kalbim, Aşk Meleşine, "Ey Aşk," dedi, "söyle, Gönülhoşnutluğu'nu ncrede bulabilirim? Çünkü seninle buluşmak için onun bu şehre geldiğini söylediler bana."

Aşk Meleş, "Gönülhoşnutluğu, hırs, tamah ve yozlaşmanın başka her şeyin üstüne çıktığı bu şehirde kendi incilini vaaz etmeye gitti. Boş ver, ihtiyacımız yok bizim ona," diye cevap verdi kalbime.

Talih, Gönülhoşnutluğu'nu pek öyle yapıp dönerek aramaz, çünkü daha çok dünyevi bir ümittir Talih. Ve Gönülhoşnutluğu bir kalp titreşimiyken, Talih, nesnelerle ve nesnel olanların birliği, bütünlüğüyle kucaklanmanın peşiri dedir hep.

Ölümsüz ruh asla hoşnu: edilemez. O da bunun peşinde değildir zaten. Onun peşine düştüğü şey coşku ve erinçti. Bunun içindir ki, kalbim Güzellik'in hıyatına baktı ve "Sen her şeyi bilensin," dedi ona, "beni Kadın'ın esrarı hakkında aydınlat." Ve Güzellik, "Ey İnsan Kalbi, Kadın senin yansından başka bir şey değil," diye yanıtladı onu, "Ve sen her neysen, o da öyle; sen her nerede yaşarsan, o da orada yaşar. Bir cahil tarafından yorumlanmazsa, din gibidir Kadın; bulutlarla örtülü değilse ay gibidir Kadın; ve saflığı, inceliği bozan şeylerle zehirlenmemişse, meltem gibidir, bahar rüzgârı gibidir, Kadın."

Kalbim, bunun üzerine, Bilgi'ye, Aşk ve Güzellik Meleğine yöneldi ve "Beni hikmetle doldur ki, yüce melek, onu insanlarla

paylaşabileyim,” dedi ona. Bilgi de bana, “Aradığın şeye hikmet deme,” diye cevap verdi, “hikmetten çok talih ya da zenginlik demek doğru olur ona, çünkü gerçek zenginlik dışardan değil, fakat hayatın kutlular kutlusu kendi özünden gelen şeydir. Bunun içindir ki, kendini paylaş insanlarla.”

DALGANIN ŞARKISI

Bu güçlü sahil sevgilimdir benim
Ve ben gönlünün meleşiyim onun.
Kısa süren ayrılıklar sonunda,
Her seferinde aşk birleştirir bizi

Ama çok sürmez bu kavuşma,
Çeker alır dolunay
Onun kolları arasından beni.
Sonra ayla giderim bir süreliğine,
Mahzun sahile
Parmaklarımın ucuyla verdiğim
Küçük elvedalarla;
Biraz telaşla, doğal olarak,
Ve elbette istemeye, istemeye.

Ama ayrılık fazla sürmez,
Bırakmak için gümüş köpüklerimi
Altın kumları üzerine, sevgilimin,

Mavi ufkun ardından süzülerek dönerim.
Ve yıllarca hasret çekmişiz gibi
Pırıltılar içinde hemen
Karışıp gideriz birbirimize.

Onun susuzluğunu gideririm
Ve gömülürüm onun kalbine;
O da sesimi inceltir, yumuşatır benim
Ve yatıştırır tüm gerginliğimi.

Tan vakti, aşkın kurallarını
Terennüm ederim sevgilimin kulağına
Ve o da arzuyla kucaklar beni.

Akşamüzeri ümit dolu şarkılar söylerim ona,
Sonra tatlı, sıcak öpücükler
Kondururum yanaklarına.
Ben telaşlı, ürkek, tez canlıyım,dir,
Sakin, sabırlı ve düşüncelidir o.
Onun geniş sinesi yatıştırır
Bütün huzursuzluğumu, benim.

Gelgit çekip aldığı zaman beni,
Çaresiz ayrılırız, okşayarak birbirimizi;
Ama geri çekildiğinde gelgit

Hemen ayaklarına kapanırım
Yüzüstü, sevgilimin.

Ben çok dans ettim
Çevresinde, deniz kızlarının,
Onlar, yıldızları seyretmek için,
Derinlerden çıkıp da
Sırtıma uzandıkları zaman,
Çok işittim, âşıklarıyla ilgili
Habbeyi kubbe yapan şikâyetlerini
Aşkta toy olanlarının ağzından;
Ve iç çekmeyi öğreterek
Yardım ettim onlara.

Sarp kayaları sıkboğaz ettiğim çok olur,
Fakat yine de, köpüklü tebessümlemlerimle
Okşayarak yaparım bunu.
Ama en küçük gülücük
Hak getire onlarda.

Nice boğulmuş ruh çıkarırım
Suyun derinlerinden;
İhtimamla taşıyıp
Sevgili sahile bırakırım onları.
Sahilse, benim gücümü tüketirken,
Onlara güç verir hep.

Çok olmuştur, yine denizin diplerinden
Çalıp da, sevgilime sunduğum
İnciler, mercanlar ve başka değerli taşlar.
Sessizce alır kabul eder onları o.
Ve hoş karşılasın diye her gelişimde beni,
İnci boncuktan yana hep özen gösteririm
Eli boş gelmemek için.

Ah ne yazık, ne yazık ki, uykusuzluk
Gücümü azaltıyor.
Ama ben bir âşığım ve aşk gerçeği
Güçlüdür bütün ötekilerden.
Yorgun ve yaşlı olabilirim, fakat
Asla ölmeyeceğim,
Asla ölmeyeceğim!

BİR ŞAİRİN ÖLÜMÜ ONUN HAYATIDIR DA

Gece, Doğa'nın saf ve beyaz kar elbisesiyle giydirip kuşandırdığı şehri siyah kanatlarının altına aldı. Kuzey rüzgârı derin düşünceler içinde, perişan bir görüntüyle uzanan bahçelerde oyalanırken, insanlar sıcağı arayarak evlerine çekilmiş, sokakları boşaltmışlardı. Şehrin dışında, karın altında yıkılıp gitmenin sınırında, karla yüklenmiş bir kulübe vardı. Bu yıkık dökük kulübenin içerisinde, derme çatma bir yatakta, gözlerini, çatlaklardan içeri giren rüzgârın titrettiği gaz lambasının ölgün ışığına dikmiş, ölümü bekleyen bir genç yatıyordu. Hayatının baharında olan bu adam, kendisini hayatın cenderesinden

kurtaracak huzur ânının çok yakın olduğunu pekâlâ görüyordu. Ölümün ziyaretini minnetle bekliyor; bu yöndeki kurtuluş umudu zaman zaman solgun yüzünü aydınlatıyordu. Dudaklarında kederli bir tebessüm vardı, gözlerinde ise bütün bir hayata ilişkin toplu bir bağışlamanın izi.

Çoklarının lüks içinde yaşadığı şehirde açlıktan tükenen bir şairdi, kulübedeki bu adam. Yeryüzüne, güzel ve derin sözleriyle insanların yüreklerini kanatlandırsın ve insan ruhuna huzur ve incelik katsın diye Anlayış Tanrıçası tarafından gönderilmiş soylu bir ruhtu. Fakat yazık ki, tuhaf sakinlerinden bir tebessüm bile almadan bu soğuk yeryüzüne yine de hoşnutluk içinde veda ediyordu.

Son nefeslerini alıp veriyordu ve yanında, tek yoldaşı olan yağ lambasından ve içine doğanları yazdığı bir parşömen kâğıdından başka şey yoktu. Tükenen gücünün son damlalarını toplayarak ellerini yukarıya kaldırdı; bulutların da üstünde yıldızları görmek için tavanı delip geçmek

istercesine gözlerini umutsuzca, göğe çevirdi ve:

“Gel, gel artık güzel Ölüm; ruhum seni istiyor, seni özlüyor,” diye mırıldandı, “Yaklaş bana ve hayatın zincirini çöz boğazımdan, çünkü onu taşımaktan yoruldum artık. Gel, ey tatlı Ölüm, gel ve kurtar, kendilerine meleklerin dilini şerh ettim diye, bana bir yabancı gözüyle, bir kaçık gözüyle bakan komşularımdan beni. Acele et, ey huzur getiren Ölüm ve beni al götür ellerinden bu kalabalıkların. O kalabalıklar ki, onların yaptığı gibi, güçsüz olanın kanını emmediğim için beni unutuşun karanlık köşesine terk ettiler. Gel, ey Ölüm, gel ey Ölüm ve kanatlarının altına al beni. Çünkü insanlar istemiyorlar beni; artık yok ihtiyaçları bana. Kucakla, ey Ölüm, sevgi ve merhametle kucakla beni. Anne öpücüğü nedir, kız kardeş yanağı nedir ya da sevgilinin yakıcı parmak uçları, dudakları nedir hiç tatmamış dudaklarıma dokunsun dudakların. Gel ve götür beni, sevgili Ölüm.”

O ân, ölmekte olan şairin yanında elinde leylak dalından bir çelenk tutan, doğaüstü güçlerle ve gökçe güzelliklerle donanmış bir melek belirdi. Şairi kucakladı ve parmaklarının ucuyla onun gözlerini kapadı. Öyle ki, şair şimdi sadece gönül gözüyle görebiliyordu. Sonsuz bir doyum hissi bırakan, derin, uzun ve sıcak bir öpücükle şairin dudaklarına bastırdı dudaklarını ve incitmeden çekti. O zaman, o ânda, şairin acı veren, yoğun bir beyhudelik duygusuyla etrafa saçtığı parşömenlerden, kâğıtlardan başka her şey birden bire yok oldu kulübenin içinde.

Yüzyıllarca sonra, şehrin sakinleri cehaletin hastalıklı uykusundan uyanıp da bilginin şafağını gördüklerinde, şehrin en güzel bahçesinde bir anıt diktiler ve her yıl bu şairin onuruna bir şenlik yapar oldular.

Ne kadar kabadır insanoğlunun cehaleti ve ne kadar yapışkan!

B A R I Ő

Fırtına, ağaçların dallarını kırıp geçirdikten, tarlalarda başakları yere serdikten sonra dindi. Yıldızlar, biraz önceki fırtınanın, büyük bir ateşten geriye kalan külü savururken, göğre saçtığı kıvılcımlarmış gibi parıldıyorlardı. Fakat artık çevrede tam bir sükûnet hüküm sürüyordu, sanki Doğa’da biraz önceki boğuşma hiç olmamış gibi...

Bu saatlerde genç bir kadın, odasına girdi ve yatağının yanında diz çöküp hüngür hüngür ağlamaya başladı. Yüregi derin bir acıyla tutuşmuş yanıyordu, fakat sonunda yine de dudaklarını açıp şunları söyleyebildi: “Ey Tanrım, ne olur onu sağ salım bana kavuştur. Gözyaşlarım kurudu, artık verecek bir şeyim yok, Tanrım, sevgi ve

ve merhamet niyaz ediyorum senden. Sabrım tükendi ve bela yüreğimi ele geçirmenin peşinde. Onu, savaşın demir pençesinden kurtar, Yarabbi; esirge onu böylesine acımasız bir Ölüm'den; çünkü o güçlü olanın yönettiği zayıf biri. Yarabbi, kurtar sevgilimi, senin kendi oğlunu yani, senin de düşmanın olan bir düşmanın elinden. Daha hayatının baharında gençleri zorla Ölüm'ün kapısına sürükledikleri o patikadan uzak tut onu. İzin ver bana gelsin ya da gel ve beni de al ve götür ona.”

Genç bir adam girdi sessizce içeri. Baş, ancak kaçılarak kurtarılmış bir hayatın teriyle ve kanıyla ıslanmış bir sargı beziyle sarılıydı.

Aynı ânda hem sevinç gözyaşları, hem de kahkahalarla kadına yaklaştı; kadının elini coşkuyla tutup, tutuşan dudaklarına bastırdı. Geçip gitmiş bir acıyı davet eden bir ses ve kavuşma sevinciyle ve kadının tepkisinden emin olmaksızın, “Benden korkma,” dedi, “çünkü ben senin Tanrı'dan niyaz ettiğin kişiyim. Sevin, hoşnut ol, çünkü Barış ve güvenlik içinde beni sana

getirdi ve insanlık, hırsın bizden almayı denediği şeyi bize geri verdi. Üzülme, gül sevgilim, neşelen. Şaşkınlık gösterme. Aşk, Ölüm'ü uzaklaştıracak kadar güçlüdür. Düşman kazandığın için sevin. Ben senin biricik sevgilimim. Benim, Güzelliğin evini ziyaret etmek için Ölümün evinden dışarı çıkmış bir hayalet olduğumu düşünme.

“Korkma, çünkü Gerçek'im şimdi ben; Aşk'ın Savaş'a üstün geldiğini insanlara bildirmek için kılıçlardan ve ateşten sıyrılıp geldim. Mutluluk ve barış oyunu için giriş olarak söylenen Söz'üm ben.”

Genç adam bunları söyledikten sonra konuşmaz oldu; yanaklarını ıslatan gözyaşları konuştu konuşmanın bundan sonrasını, yüreğin diliyle. Sevinç melekleri dolaşıyorlardı evin çevresinde. Ve bu iki gönül, kendilerinden alınan beraberliğe, tek vücut olma haline yeniden kavuştular.

Tan yeri ışıırken, iki sevgili, fırtınanın örselediği Doğanın güzelliğini seyrederek kırlarda dolaştılar. Derin ve huzur veren bir sessizlikten sonra asker ufku doğusuna baktı ve sevgilisine, “Güneşi doğuran Karanlık'a bak” dedi.

S U Ç L U

Sağlam yapılı, fakat açlıktan bitap düşmüş genç bir adam, sokakta, kaldırımında oturmuş, elini gelip geçenlere uzatarak dileniyordu. Bunu yaparken de, açlık ve aşağılanmalarla yaşanmış bir hayatın ona tattırdığı yıkıntının ve yenilginin acıklı şarkısını yineliyordu.

Gece bastırdığında, eli de midesi gibi boşken, dili ve dudakları kurumuş, kavrulmuştu.

Güçlkle kendini toparlayıp ayağa kalktı ve şehrin dışına çıktı, bir ağacın altında oturup acı acı ağlamaya başladı. Sonra açlık içini kemirirken, şaşkın ve arayan bakışlarla gözlerini göğe doğru kaldırdı ve “Ey Tanrım,” dedi, “zengin adama gidip iş istedim, fakat adam, üstümdeki çullara bakıp yüzünü öteye çevirdi. Okulun kapısını

çaldım, fakat orda da bir çözüm, bir çare yoktu benim içim, çünkü elim ve cebim boştu. Sadece karnımı doyuracak bir iş, bir uğraş aradım, nafîle, fayda etmedi çabalarım. Ümitsizlik içinde ve başka çare bulamayınca, dilenmeye başladım fakat senin kulların bana baktılar ve “Adama bak, sende, benden güçlü kuvvetli ama tembellik ediyor. Çalışsana be adam!” deyip geçtiler.

“Ey Tanrım, Senin iradendi, beni anama doğurtan; ama görüyorsun işte, beni içine saldıgın dünya, şimdi, Senin belirlediğin Son belki de daha gelmeden, Sana dönmemi öneriyor bana.”

Sonra içinden ne geçtiyse, yüzündeki ifade değişti. Ayağa kalktığında gözleri kararlılık ifadesiyle parıldıyordu. Kalınca bir dal kopardı ağaçtan, yapraklarını, dalcıklarını falan koparıp bir değnek haline soktu onu. Sonra da, değneği tehditkâr bir hareketle şehre doğru uzatarak, “Sesimin bütün gücüyle ekmek istedim sizden,” diye bağırdı, “ve siz beni geri çevirdiniz. Şimdi artık onu kaslarımın gücüyle elde

edeceğim! Merhamet, sevgi, iyilik adına ekmek istedim sizden, fakat, merhametmiş, sevgiymiş, iyilikmiş, siz ey insanlar, oralı bile olmadınız. Ama şimdi, ekmeği kötülük adına çekip alacağım sizin sofralarınızdan, ellerinizden, bazen de boğazlarınızdan!”

Ve geçip giden yıllar bu genci bir hırsıza, bir katile, bir zorbaya dönüştürdü. Ona karşı direnen, ona sınır koyan herkesi, her kuralı, her engeli çiğneyip geçti. O kadar ki, onu o yörede güçlü olarak bilinen herkesin üzerine çıkaran büyük bir servet topladı. Kendi gibi olanların hayranlık duyduğu, öteki hırsızların, vurguncuların kiskandığı, dürüst ve namuslu insanların da korktuğu, kaçındığı biri olup çıktı.

Kahramanımızın zenginliği ve sahte konumu ülkenin Emir’i üzerinde de etkili oldu ve onu o şehir için kendi vekili olarak atadı. Ve onun başlattığı ve onun gibi haydut valilerin devam ettirdiği talihsiz süreçte, giderek hırsızlar kendilerine yasal güvence buldular, zulüm ve zorbalık yönetim tarafından desteklenir oldu. Gücsüzün,

yoksulun ezilmesi sıradan ve olağan şeyler halini aldı. Kalabalıklar da, yerine ve zamanına göre, hem kınadılar, hem alkışladılar bütün bu zulümleri.

Böyle oluyor, insanlığın ya da toplumun bencil ve bilinçsiz bir ilk dokunuşuyla sıradan, basit bir insanı bir suçluya, sevginin ve ülfetin meyvelerini de katillere dönüştürmesi. Böyle oluyor, insanlığın ektiği hırs ve tamah tohumunun büyümesi, büyümesi ve dönüp bin kat güçlenmiş olarak insanlığı vurması.

HAYAT SAHNESİ

Güzelliğin peşinde harcanan bir tek saat
Ve aşk, göklerin armağanı aşk
Daha değerlidir, bilene,
Korkutulmuş güçsüzün,
Sindirilmiş yoksulun güçlüye bahsettiği
Yüzyıl sürecekkadar parlak
Şandan, şereften, mülkten.

Çünkü o seçilmiş saatte Gerçek,
Karanlık rüyaların huzursuz kollarında
Yüzyıl boyunca süren uykusundan uyanır.

O seçilmiş saatte keşfeder insan ruhu,
Kendisi için konan Tabiat kanununu.
Yahut fark ediverir birden
İnsan yapımı kanunların içinde
Kendini hapsetmiş olduğunu
Ve yüzyıllarca,
Demir prangalarıyla zulmün
Bileklerinden bağlı olduğunu onlara.

O seçilmiş saat, o seçilmiş neşidenin,
Süleyman'ın gönlüne doğduğu vecd ânları.
Ve o seçilmiş saatle, yaşanmamışa dönen
Upuzun ve kapkaranlık bir yüzyıl:
Baalbek Kulesi'ni yıkan
Kör kalplerin, kör güçlerin yüzyılı...

O seçilmiş saatte, sevgi taşan ânlarda
Dağ Vaazı doğdu kutlu Zeytin Dağı'nda.
Ama seçilmiş saatle silinip giden
O upuzun yıkıntılar yüzyılı,
Palmira Sarayları'nın ve Babil Kulesi'nin
Dikildiği yüzyıldı.

O seçilmiş saatte hicret etti Muhammed;
Allah'ın, Golgotha'nın ve Sina'nın
Unutulmuş olduğu
Nice loş yüzyıllardan sonra.

Gücsüzün çalınan hakları için
Üzülmeye, yas tutmaya adanan bir tek saat,
Elbette de daha soylu kılar insanı,
Hırs, gasp ve gözü doymazlıkla dolu
Upuzun bir yüzyıldan.

İşte o seçilmiş saattir, o diriltici ânlar
Çekilen acının ateşiyle yüreğin arındığı
Ve Aşkın meşalesiyle aydınlandığı ânlar.
Seçilmiş bir saatten yoksun
Çorak bir yüzyıla gelince,
Hakikat aşkının toprağa gömüldüğü
Uzun ve karanlık bir rüyadan ibaret o.

Seçilmiş bir saat ki, göğe dallar, yapraklar,
Çiçekler ve meyveler uzatırmak için
Toprağını seven bir ağaç gibi,
Salkım saçak kök salar sonsuzluğun dibinde.

O saatte bahşedilir insana
Altın ânları, derin müşahedenin;
O saatte, o kutlu ânlarda çözülür bir den
Kilidi, derin ve içrek düşüncenin.

O seçilmiş ânlarda, dua
Dua olmayı aşır neşideye dönüşür;
O seçilmiş saatte, o kutsanmış ânlarda
Açılır kapısı ardına kadar
Yepyeni bir iyilik ve güzellik çağının.

Ve o saatin bir tek ânıyla bile
Değişilmeyecek kadar karanlık yüzyıl:
Yalnız dünyevi hazlarda tat arayan
Bencilce doyumlar için yaşanmış
Neron hayatı, Neron yüzyılı...

Budur hayat. Budur, çağlarca
Sahnede oynanan oyun;
Elden geldiğince de kaydedilen
Ortak belleğe;
Ve insanın yıllarca içinde
Bir yabancı gibi yaşadığı;
Fakat günü gelince de
Sadece bir saat için,
Ebediyetin bir mücevher gibi sakladığı
O kutlu saat için
Bir ezgi gibi günlerce çığırdığı...

BAHT ŞARKISI

İnsan ve ben ikimiz, iki kopmaz yareniz;
() bensiz yapamaz, ben özler dururum onu
Yanı başımda olduğu zaman bile.

Fakat vah bize! Bir rakip girdi aramıza
Ve felaket getirdi ikimize de.
Çevresinde boş ve sahte bir cazibe yaratan
Kaba ve ihtiraslı biri, bu aramıza giren.
Adı Menfaat bu asalağın.
Nereye gitsek peşimizden geliyor
Ve bir hafıye gibi gözetleyerek bizi
İkimizi de huzursuz ediyor.

Diyelim ki, Tevazu ormanında
Arıyorum ben bir gün bu can dostumu,
Bir gölün kıyısında, ağaçların altında.
Ne yapsam bulamıyorum onu;
Çünkü Menfaat, gürültülü bir şehre
Çekip götürmüş ve birtakım
Çıngıraklı, madeni zenginliklerin ortasında
Tahta oturtmuş oluyor onu.

Bilginin sesi, hikmetin şarkısıyla
Çağırıyorum onu o zaman.
Ama sesime kulak vermiyor o;

Çünkü Menfaat, ince ayartılarla
Çekip götürmüş oluyor onu
Tamahkârlığın da onu beklediği
Bencillik zindanına.

Diyelim ki, bir başka gün
Azla Yetinme kırsalında arıyorum ben onu;
Fakat sadece Yalnızlık var yanımda.
Çünkü rakibim tıkamış oluyor onu
Aç gözlülük ve Doyumsuzluk mağarasına
Ve bağlamış oluyor kollarını İnsan'ın
Bileklerini kanatacak kadar sıkı
Altın prangalarla.

Sonra, Doğanın herkese tebessümle baktığı
Tan yerine çağırıyorum onu;
Fakat duyan kim.
Çünkü Hastalıklı bir uykuyla kayıp giden
Gözlerinin üstünde
Kurşun gibi ağırlaşmış oluyor,
Açılmak bilmiyor gözkapakları.

Sessizliğin her yeri kapladığı
Otların, çiçeklerin bile uyukladığı
Gecenin sükûnuna
Çekip götürmek istiyorum onu;
Ama yine cevap vermiyor o.
Çünkü yarın ne getirecek düşüncesi,
Aysız gece karanlığından
Daha koyu, daha kaygı verici
Bir gölgeyle örtüyor onun zihnini.

Beni seviyor, sevdiğini hissediyor, eminim;
Kendi yapıp ettiklerinde görmek istiyor beni.
Fakat başka yetilerle donanmış,
Başka nitelikler içinde bulamayacak beni,
Bunlar Tanrı'nın bende
Var edip incelttiği değerler olmadıkça.

Başkalarının kemikleri üzerine diktiği
Şan, şöhret saraylarında bekliyor beni;
Altın, gümüş yığınlarının arasından
Fısıldıyor, el ediyor bana.
Fakat Tanrı'nın,
Muhabbet ırmağının kıyısında yaptığı
Sadelik, yalınlık evine çağırmadıkça
Hiçbir yerde bulamayacak beni.

Hazinesinin önünde
Sarılp öpmek istiyor beni.
Fakat asla dokunamayacak bana
İli de, dudakları da
Saf dostluk rüzgârının içinde olmadıkça.

Onunla paylaşmaya çağırıyor beni
Muazzam servetini.
Fakat Tanrı'nın bahşettiği
Tuy kadar hafif, fakat kalıcı zenginlikten,
Gönül zenginliğinden vazgeçmeyeceğim ben
Ve çıkarıp atmayacağım üzerimden
Erdem ve güzellik giysisini.

(), araç için düzenbazlık peşinde;
Bense yalnızca kalbin aracılığını istiyorum.
() kalbini çürütüyor daracık bir hücrede;
Bense zenginleştirmek istiyorum
Dostumun kalbini hesapsız sevgimle.

Benim düşmanım için, Menfaat için yani,
() pek iyi öğrenmiş
Haykırmayı da, sızlanmayı da;
Bense, gönlünün gözlerinden,

Herkes için ve her acı için
Sevgi ve merhametle nasıl gözyaşı dökülür
Ve nasıl az yetinme hissi
İfade edilir sevinç gözyaşlarıyla,
İşte bunları öğretmek isterdim ona.

İnsan, benim yarenimdir;
Her zaman ona ait olmak isterim ben.

ÖLÜ ŞEHİR

Dün şehrin gürültülü kalabalığından koparak, kendimi kırlara attım. Doğa'nın, zarif giysileriyle kendini gösterdiği küçük tepeye varıncaya kadar yürüdüm. Ve bunu yaparken de, günlerdir ilk defa gerçekten nefes alabildiğimi hissettim.

Tepeye tırmanınca, oradan, dönüp şehre baktım. Görkemli camileri, bazıları heybetli, bazıları kaba ve gösterişli yapılarıyla fabrikalardan yükselen dumanlarla örtülüydü, şehir.

O ân insan'ın dünyadaki misyonu, işlevi üzerinde düşünmeyi denedim ve insan hayatının en büyük kısmıyla sadece kavga, mücadele ve sıkıntıyla özdeşleştirilebileceği düşüncesinden başka bir sonuca varamadım. Sonra Âdemoğullarının geçmişten geleceğe ne yapar, ne eder oldukları

üzerinde düşünmeyi bir kenara bırakıp, gözlerimi, Tanrı'nın ihtişam ve azametinin tezahürü olarak önümde uzanan kırlara çevirdim.

Ve orada, bu sefer de, ölümün şehriyle hayatın şehri arasında, derin düşüncelere daldım. Önce ebedi sükûn ve sessizliği, sonra sonu gelmeyen acıyı, sonu olmayan hüznü düşündüm.

Hayatın şehrinde umut ve umutsuzluğu, sevgi ve nefreti, sevinci ve kederi, zenginliği ve yoksulluğu, inancı ve inkârı bir arada buldum.

Ölümün şehrinde ise, Doğa'nın, bir gece sessizliği içinde, bitkiye, sonra hayvana, sonra da insana dönüştürdüğü, defalarca kendine, yani yine toprağa gömülmüş toprak vardı. Zihnim bu yolda ilerlerken, uzakta, göğü yasalı bir ezgiyle dolduran, yavaş adımlarla ve huşu içinde ilerleyen bir topluluk gördüm. İyi hazırlanmış bir cenaze töreniydi, bu. 'Yaşayan varlık', ölenin peşinden gidiyordu, onun gidiş i için ağlayıp, yas tutarak. Topluluk defin yerine varınca, rahip, günlük buhurdanlığını sallayarak dua okumaya başladı.

Bu arada müzisyenler de, kendilerini vererek çalgılarına asılıyor, merhumu yaşlı havalarla uğurluyorlardı. Sonra birtakım önemli ve temsilî kimlikleri olan kişiler, topluluğun önüne tek tek çıkarak inceden inceye seçilmiş sözcüklerle merhum hakkındaki övgü ve taziyelerini ifade ettiler.

Sonunda topluluk, ölüyü orada, taş ve demirden incelikle inşa edilmiş, en pahalı çiçeklerden örülü çelenklerle süslenmiş, pek geniş ve görkemli bir kubbenin altında dinlenmeye bırakarak oradan ayrıldı.

Böylece, ölüye elveda demek için oraya gelen şehirliler, şehirlerine döndüler. Bense, güneş ufka doğru inerken ve Doğa uyku için çok yönlü bir hazırlık içine girerken, gidenlerin arkasından ta uzaklara bakarak, alçak sesle kendi kendime konuşarak orada kaldım.

Sonra, ağır, tahta bir tabutun altında güçlkle ilerleyen iki adam ve onların arkasında da, kucağında küçük bir çocuk taşıyan pejmurde görünümlü bir kadın gördüm.

Hepsinin arkasından da, iç paralayıcı gözlerle önce kadına, sonra da tabuta bakan bir köpek geliyordu.

Bir yoksul cenazesiydi, bu. Ölümün bu konuğu, soğuk ve ıssız topluma, sefalet içinde bir kadın, onun acılarını paylaşması için de bir çocuk ve sahibinin ebediyen ayrıldığını hisseden sadık bir köpek bırakmıştı.

Bu iki adam, bir kadın, bir çocuk ve bir köpek, defin mahalline varınca, tabutu, eğik bodur ağaçların ve mermer taşların biraz berisinde açılmış mezar çukuruna yerleştirdiler ve Tanrı'yı anmak için söylenen basit birkaç sözden sonra geri çekildiler. Küçük grup ağaçların arkasında gözden kaybolurken, köpek başını arkaya çevirip son bir defa daha baktı dostunun mezarına.

Yaşayanların şehrine baktım ve, "Orası pek az insana ait," dedim kendi kendime. Sonra dönüp ölülerin düzenli, bakımlı şehrine baktım ve "Burası da pek az insana ait. Peki nerede, Tanrım, nerede sığınağı, öteki bütün insanların?" diye sordum, içimden.

Bunu söylerken, başımı yukarıya kaldırmış, güneşin en uzun ve en güzel ışınlarıyla altın rengine boyanan bulutlara bakıyordum. Ve içimde bir sesin, “Orada, orada!” dediğini duyar gibi oldum.

YAĞMURUN ŞARKISI

Tanrıların gökyüzünden sarkıttıkları
Gümüş benekli ipliklerden oluşuyorum ben
Sonra Doğa kucağında topluyor beni
Süslemek için dağlarını, bayırlarını,
Tarlalarını ve çayırlarını.

Harika inciler halindeyim,
Bahçeleri güzelleştirmek için
Şafağın kızı tarafından
İştar'ın tacından koparılan.

Ben ağladığım zaman tepeler güler;
Ben alçakgönüllülük edip
Toprağa düşünce çiçekler sevinir;
Utancımдан süzüle, süzüle
Yerin dibine geçtiğim zaman -her şey,
Benim üstümde kaldıkları için,
Sevinçten neredeyse uçar.

Barlalar ve bulutlar birbirinin yarenidirler
Ve ben onların arasında
Bir rahmet, bereket habercisiyim.
Birinin susuzluğunu gideririm,
Ötekinin toprağa hasretini.

Fırtınanın uğultusu
Benim yolda olduğumu duyurur;
Ve gökkuşağı seven gönüllere
Dağılıp kaybolduğumu.

Dünyadaki hayatın kendisine
Benzerim ben de,
() hayat ki, akıldan yoksun unsurların,
Adımlarıyla başlar
Ve ölümün yükselen kanatları altında biter.

Denizin bağrından çıkıp
Rüzgârın kanatlarıyla yükselirim, yükselirim
Ta ki bir araziye susamış görünceye kadar.
() zaman aşağı inerim
Ve kucaklayıp öperim çiçekleri ve ağaçları
Milyonlarca minik dudaklarımla.

Hafifçe dokunurum pencere camlarına,
Yumuşak parmak uçlarımla.

Benim ayak seslerim
Yalnızca yufka yüreklerde yankılanan
Bir hayata dönüş şarkısıdır.

Havada hissedilir bir ısınma
Benim doğacağımı müjdeler;
Ama ben dünyaya gelince
Havayı soğuturum biraz;
Tıpkı erkekten aldığı güçle
Erkeğe galebe çalan kadın gibi.

Denizin iç çekişiyim ben;
Kırların gülüşü
Ve göğün gözyaşları.

Aşk da öyledir-
Muhabbetin derin denizinden yükselen
İç çekmeleridir, aşk;
Ruhun rengârenk kırlarının kahkahasıdır
Ve hatıraların dipsiz göğünden süzülen
Gözyaşları...

DUL KADIN VE OĞLU

Kuzey Lübnan'a gece çökmüştü. Kadesha Vadisi'yle kuşatılan köylerde tarlaların, çayırların tamamı, öfkeli Doğanın kendi yapıp ettiklerini kaydettiği dev bir parşömen kâğıdı görüntüsü vererek, kar kaplanmaya başlamıştı. Sessizlik geceyi içine çekerken insanlar sokaklardan evlerine dönüyorlardı.

Bu köylerden birine yakın bir yerde, tek başına bulunan bir evde bir kadın yaşıyordu. Kadın ocağın başında oturmuş örgü örüyordu. Kadının yanında yalnızca çocuğu vardı. Çocuk kâh ocakta yanan ateşe, kâh dönüp annesine bakıyordu.

Şiddetli bir gök gürültüsü koptu ve evi sarsarken çocuğu da korkuttu. Çocuk hemen annesinin boynuna atılarak Doğa'nın öfkesinden annesinin sevgisine sığındı. Kadın çocuğuna sıkı sıkı sarıldı ve onu tekrar tekrar öptü; sonra kucağına oturtarak, ona “Korkma, yavrucuğum,” dedi, “Doğa sadece kendi büyük gücünü insanın zayıflığıyla karşılaştırmak istiyor, o kadar. Yağan karın, kat kat bulutların ve esen rüzgârın üstünde, ötesinde bir Sonsuz Büyük Varlık var. Ve O yeryüzünün neye ihtiyacı varsa onu biliyor; çünkü onu yapıp yaratan O. Ve O, zayıf olana merhametle bakıyor.

“Cesur ol, oğulcuğum. Doğa baharda gülümser, yazın güler, bazen kahkahayla güler; sonbahar'da da esner. Fakat şimdi ağlıyor. Ve gözyaşlarıyla, toprağın altındaki gizli hayata su yetiştiriyor.

“Uyu, canım oğlum benim; baban sonsuzluktan bakıyor bize şimdi. Böyle zamanlar, bizi ona daha da yaklaştırıyor.

“Şimdi uyu, sevgili oğlum, çünkü bizi üşüten bu beyaz yorgan toprağın altındaki tohumları sıcak tutuyor. Ve bu birbiriyle

çatışan, birbirini tehdit eder görünen şeyler, Nisan ayı geldiğinde harika çiçekler üretecekler.

“Bunun gibi, sevgili oğlum, insan da üzüntü çekmedikçe, ayrılığa sabırla dayanmadıkça, umutsuzluk veren zorluklara ve sıkıntılara cesaretle göğüs germedikçe sevgiyi büyütüp olgunlaştıramaz. Şimdi uyu, küçük oğlum benim, tatlı rüyalar, gecenin koskoyu karanlığından, ısıracı soğuğundan korkmayan ruhunu bulup getirecekler sana.”

Küçük oğlan uykulu gözlerle annesine baktı ve “Anneciğim,” dedi, “gözlerim kapanıyor, ama yine de duamı okumadan uyuyamıyorum.”

Kadın çocuğun meleksi yüzüne baktı; bakışları gözyaşlarıyla bulandı ve “Hadi tekrarla o zaman benim söylediklerimi,” dedi. “Tanrım, yoksullara acı ve onları kışın soğuğundan koru; onların zayıf bedenlerini Senin merhametli ellerinle ısıt; yoksul evlerde uyuyan, açlık çeken, yeterince ısınamayan öksüzlere acı ve onları gözet. Ey Rabbimiz, çocukları için tasalar

içinde titreyen çaresiz dul kadınların sesini işit. Rabbimiz insanların kalp gözlerini aç ki, zayıfın, yoksulun halini görüp anlayabilsinler. Kapı kapı dolaşan ihtiyaç sahiplerine merhamet et ve evsizleri, yolda kalmışları sıcak barınaklara yerleştir. Tanrım, zavallı küçük kuşları gözet; ağaçları ve tarlaları fırtınanın hışmından koru. Sen sevgi ve merhametin kaynağısın, Yüce Tanrımız.”

Oğlanın ruhunu tatlı bir uyku sarıp sarmalarken, annesi yatağa koydu onu ve gözlerini, yanaklarını titreyen dudaklarla öptü. Sonra dönüp yine ocağın başına oturdu ve oğlu için kazak örmeye devam etti.

ŞAİR İÇİN ŞARKI

Bu dünyayla gelecek dünya arasındaki,
Yerle gök arasındaki ilmektir o.
Susuz ruhlar için arı duru bir pınar.

Güzellik ırmağının
Sulayıp beslediği ağaçtır o,
Dallarında, aç gönüllerin özlediği
Esrik yemişleri taşıyan bir ağaç.

Bir bülbüldür o, bir saka kuşu,
Harika ezgileriyle
Daralan gönülleri yatıştıran.

Bembeyaz bir buluttur ufukta görünen
Ve yükselip büyüyerek gökyüzünü dolduran.
Sonra Hayat tarlasında
Çiçeklerin üzerine çiseleyen,
Açsınlar diye taç yapraklarını
Güzelliğin rengârenk ışığına.

Bir melektir, kimine göre de,
Göklerin kitabını okumak için gönderilen.
Ya da ışıl ışıl yanan bir kandildir,
Karanlığın hükmedemediği
Ve rüzgârın üfleyip söndüremediği.
Yağını, aşk Tanrıçası İştar'ın doldurduğu
Ve Apollon'un yaktığı bir kandil...

Yalnız, تنها bir figür,
Yalın ve yüce gönüllü;
Ya da yüzü bunlarla örtülü.

Doğanın kucağında oturur
Ve göğsüne dayar kalbinin dudaklarını
Esin emzirsin diye ona,
Bütün sanatların ebe anası.

Ve sık sık gecenin sessizliğinde
Unutur kendini,
Beklerken, her gece aynı ölümlü bedene
Bir başka ruhun inişini.

Bir rençberdir o, kalbinin tohumunu eker
Sevginin tarlalarına
Ve bütün bir insanlık kaldırır hasadı.

Şair bu, yaşarken insanların tanımadığı
Ve ancak dünyaya veda ettikten,
Göğlerdeki kovuğuna döndükten sonra
Aranıp sorulan.

Şair bu, onca emek,
Geceler boyu onca iç oyuntusu,
Ruh paralanması,
İnsanlıktan beklediği sadece güler yüz
Ve bazen gizlenen bir iki damla gözyaşı.

Şair bu -gönlü göklere yükselir
Ve orayı güzel sözlerle doldurur
İnsanların görmek için gökteki bu ışımayı
Başlarını kaldırıp
Bakacak vakitleri olmasa da.

Ne zamana kadar uykuda kalacak halk?
Ne zamana kadar sürdürecekler
Göklere çıkarmayı
Çıkar peşinden koşarak yükselenleri?
Ne kadar sürecek daha,
Aşkın ve barışın timsali olarak,
Onlara kendi ruhlarının güzelliklerini
Görmeyi öğretenlere dair bilmezlikleri?

Ne zamana kadar devam edecek insanoğlu
Yalnızca ölü olanı onurlandırıp,
Yaşıyor olanı unutmaya?
Hayatlarını, sefaletin dibinde,
İnsanların önündeki yolu aydınlatmak için
Yanan kandiller gibi tüketen
Ve onları dehlizlerden
Yeryüzüne çıkaranları unutmaya?

Ey şair, bu hayatın ruhusun sen
Ve yaşadıklarınla
Kendi çağına yenik düşsen de,
Dünyaya ve insana kattığın güzelliklerle
Çağlara galebe çalan sanatçısın sen.

Ey Şair, gün gelecek taht kuracaksın kalplere
Ve o tahtların her birinde, sen değil,
O kalplerden her birinin sahibi kimse
O oturacak.

Ey şair, başındaki dikenli taca dokun da bak,
Onun dikenlerinin dibinde
Defne dallarının sürgün verdiğini göreceksin.

RUHUN ŞARKISI

Ruhumun derinliklerinde benim
Sözsüz bir şarkı çağılıyor;
Bir şarkı ki, tohumu,
Gönlümün bahçesine ekili.
Yanaşmıyor mürekkep içmeye
Ve hemen kismaya onu,
İçine alıp da hazmedemediği
Öteki şeylerle birlikte
Beyaz kâğıdın üstüne.

Bütün tahassüslerimi
Bir geçirgen maskenin içine çekiyor
Ve dökülüyor zaman zaman,
Benim dudaklarımdan değil-
Onun dudaklarından.

Çünkü ben nasıl mırıldanabilirim onu?
Dünyanın fani havasına
Karışmasından korkuyorum onun.
Sonra, kime söyleyeceğim onu?
Değerbilmez kulaklarda
Dolaşıp eskimektense,
Ruhumun kovuğunda
Şarap gibi yıllansın daha iyi.

İçimin gözlerine, içimin gözlerinin içine
İyice baktığım zaman
İçimin gözbebeklerinde
Onun gölgesini görüyorum;
Dokunduğumda parmak uçlarımla ona
Titreşimlerini duyuyorum.

Parmaklarımın kıpırdanışı
Birebir yansıtıyor onun varlığını
Bir gölün yansıttığı gibi
Üstünde parıldayan yıldızları;

Gözyaşlarım haber veriyor onu,
Bir çiğ damlasının açığa vurduğu gibi
Kuruyan gülün sırrını.

İç gözlemlerle, dalıp gitmelerle
Bestelenmiş bir şarkı o;
Çıglıklarla koruma altına alınmış,
Gerçekle iyice sarılıp sarmalanmış,
Uyanıklığın öğlen ışııyla maskelenmiş;
Rüyalarla prova üstüne prova edilmiş;
Sonra sessizlik yayınlamış onu;
Aşk kühüne varmış;
Gönül de terennüm etmiş.

Gerçekte aşkın şarkısı o,
Kabil söyleyebilir mi onu,
Yahut Yakup'un kıskanç ikizi Esau?

Bir çiçek olsaydı eğer
Daha güzel kokardı, yaseminden.
Seslerle sınırlanabilir mi onun güzelliği
Sözcüklerle dizginlenebilir mi?

Bir bakirenin kutsanmış sırrı gibi
Kalbin kollarıyla sarılıp sarmalanmış o.
Hangi telin tınlaması seslendirebilir onu?

Kim cesaret edebilir,
Denizin uğultusuyla bülbülün ötüşünü
Aynı kafese sokmaya?

Kim cesaret edebilir,
Fırtınanın göğü yırtan feryadını
Bir çocuğun iç çekişleriyle kıyaslamaya?

Kim cesaret edebilir,
Gönle, gönlün en iç kulağına
Ulaşmak isterken
Bağıra bağıra konuşmaya?

Evet, kim cesaret edebilir,
Fani seslerle, fani kelimelerle
Tanrı'nın şarkısını söylemeye?

KAHKAA VE GÖZYAŞLARI

Güneş ışınlarını bahçeden çekerken ve ay uyuklayan ışığını sererken çiçeklerin üstüne, ben ağaçların altında oturmuş, dalların arasından, lacivert bir halının üstünde pırıl pırıl gümüş yongaları gibi gökyüzüne saçılmış yıldızları seyrederek göklerdeki yaratılışın dipsiz derinliğine dalıp gitmiştim. Uzaktan vadinin diplerine doğru kıvrıla büküle giderken kendi yol şarkısını söyleyen derenin gönle titreşim salan çağıltısını işitebiliyordum.

Kuşlar dalların arasına gömüldüğünde, çiçekler taç yapraklarını kapadığında ve yatıştırıcı ağırlıyla sessizlik çöktüğünde, yaklaşan ayak sesleri işittim otların arasında. Kulak kesildim ve sonunda ilerde benim bulunduğum yere doğru gelen genç

bir çift gördüm. Benim onları gördüğüm, ama onların beni göremedikleri bir yere, bir ağacın altına oturdular.

Her yöne doğru çevresine bakındıktan sonra, genç adamın, “Yanıma otur, sevgilim,” dediğini işittim, “ve kalbimin sesini dinle; gül, gülümse, çünkü senin bugünkü mutluluğun geleceğimizin sembolüdür; mutlu ol, sevin, çünkü ışıklı günler seviyor ve bekliyor bizi.

“İçim, kalbindeki şüphe için uyarıyor beni, çünkü şüphe günahtır aşkın lüğatinde.

“Çok yakında, bu muhteşem ay ışığıyla aydınlanan bütün bu geniş arazinin sahibi, sarayımın da hanımı olacaksın ve bütün uşaklar, nedimeler senin buyruğuna uyacaklar.

“Gülümse, sevgilim, gülümse, tıpkı babamın hazinesindeki altın sikkeler gibi.

“Kalbim sırrını senden saklamak istemiyor. On iki ay süreceğiz eğlence ve seyahat bizi bekliyor. Çünkü babamın altınlarını

bir yıl boyunca, İsviçre'nin mavi göllerini, İtalya'nın ve Mısır'ın antik yapılarını, benzersiz anıtlarını gezerek ve Lübnan'ın Kutsal Sedir Ağaçları'nın altında dinlenerek geçireceğiz. Senin takılarını ve giysilerini kıskanan prenseslerle tanışacaksın. Bütün bunları yaşatacağım sana. Bunlar tatmin eder mi seni?"

Bir süre sonra onları çiçeklerin üzerinde fütursuzca yürürken gördüm; zenginlerin yoksul kalpler üzerinde yürüdükleri gibi. Görüş alanımdan çıktıklarında, aşkla para arasında gidip geldi düşüncelerim ve onların benim gönlümdeki yerlerini analiz etmeye başladım.

Para! İçtenliksiz sevginin kaynağı; sahte ışığın ve sahte talihin sahte pınarı; suları zehirli su kuyusu; ileri yaşların ümitsizliğini insanın kendi gözünden saklamak için onun üzerine attığı kirli mi kirli bir yorgan!

Hayalet gibi solgun ve ümitsiz görünen bir başka genç çift yakınımından geçip ilerde bir yerde otların üzerine oturdukları

zaman, ben hâlâ bu kabil düşüncelerin çölünde dolaşıyordum. Bu genç bayan ve genç erkek, civardaki arazilerden birinde, derme çatma çiftçi kulübelerinden çıkıp bu serin ve sakın bayıra gelmişlerdi.

Birkaç dakika süren bir sessizlikten sonra, sıkıntıyla kemirilmiş dudaklardan iç çekişleri içinde dökülen şu sözleri işittim:

“Ağlama, sevgilim, gözyaşı dökme ne olur; gözlerimizi açan ve gönüllerimizi tutsak eden aşk, sabrın nimetini de tattırabilir bize. Erteleme için asla kaygılanma, çünkü birbirimize söz verdik, ahitleştik ve Aşk’ın tapınağına girdik bir kere. Aşkımız aksilikler içinde bile olsa devam edecek ve büyüyecek. Çünkü yoksulluğun sıkıntılarına, sefaletin acılarına ve ayrılığın burukluğuna Aşk uğruna katlanıyoruz biz. Zafere ulaşınca kadar bu zorluklara, bu engellere saldırmaya devam edeceğim ve birlikte bu hayat yolculuğunu tamamlamamız için gereken her şeyi sağlayacak gücü senin eline teslim edeceğim.

“Sevginin kaynağı olan Tanrı, iç çekiş-
lerimizi ve gözyaşlarımızı aşkın sunağında
yakılan günlük buhuru olarak değerlendi-
recek ve sabrımızı, metanetimizi artırarak
bizi ödüllendirecektir. Elveda, sevgilim,
elveda; bu güç veren ay ışığı çekilmeden
gitmem gerekiyor.”

Aşkın tüketici aleviyle birleşen içtenlikli
bir ses, arzunun ümitsiz acılığı ve sabrın
kararlı güveniyle, son bir defa daha “Elve-
da, sevgilim!” dedi ve ayrıldılar.

Ve benim kalbimden yükselen sessiz fer-
yatlar onların gönül birliği için yakılmış
bir ağıt duygusu uyandırdı bende.

Uyuyan Doğaya baktım ve derinlerden
yükselen bir titreşimle, engin ve tüken-
mez bir şeyin, -güçle nüfuz edilemeyen,
elde edilemeyen ve parayla satın alınama-
yan bir şeyin- Aşk'ın hakikatini hisseder
gibi oldum. Öyle bir şey ki, ne zama-
nın gözyaşlarıyla silinebiliyor, ne kederle

uyuşturulabiliyor; öyle bir şey ki, ne İsviçre'nin mavi göllerinin kıyılarında, ne İtalya'nın muhteşem antik yapılarında keşfedilebiliyor.

Öyle bir şey ki, sabırla güç topluyor, engel tanımadan büyüyor, kışın ısıtıyor insanı, baharın sularla çağılıyor, yazın serin rüzgârlar üflüyor insanın bağına ve güzün de meyve veriyor size. Aşk, bu; onun hakkında benim hissettiğim şey, bu.

ÇİÇEĞİN ŞARKISI

Yumuşak sesli bir sözcüğüm ben
Doğanın diliyle söylenen
Ve sonra tekrarlanan;
Bir yıldız olduğum da söylenebilir,
Dünyayı içine alan o masmavi çadırdan
Yemyeşil halının üstüne düşen bir yıldız...

Rüzgârın, bulutun, yağmurun kızıyım ben,
Kış gebe kalır bana
Ve beni ilkbahar doğurur.
Yaz kucağında büyütür beni
Ve ben güzün yatağında uyurum.

Tan vakti sabah rüzgârıyla ses sese katar
Güneşin doğuşunu ilan ederiz;
Akşama doğru da kuşlarla
Elveda şarkısını söyleriz ona.

Ovalar birbirinden güzel
Renklerimle süslenir, benim;
Birbirinden güzel kokularıyla dolar hava.

Uykuyu kucakladığım zaman,
Gece, gözlerini benim üstüme diker;
Ben de, sabah uyanır uyanmaz
Güneşe dikerim gözümü,
Güneşe, zamanın biricik gözüne.

Çiğ içerim şarap niyetine;
Kulağım kuşların sesindedir,
Onları dinler, otların ritmik salınmalarına
Ayak uydurur, dans ederim.

Ben âşığın armağanıyım;
Düğün çelengiyim ben;
Mutlu ânların hatırasıyım;
Son armağanım,
Yaşayan kişinin ölen yakınına verdiği;
Bunun için de, hem sevincin,
Hem kederin bir parçasıyım.

Yalnızca ışığı görmek için
Hep yukarı bakarım, hep göğe doğru;
Hiç yere ve gölgeme çevirmem gözümü.
Bence, bütün bunlar erdemdir,
İnsanın öğrenmesi gereken.

VİZYON

Vadinin ortasından geçen, arı duru bir derenin kıyısında, parmaklıkları, kapısı, menteşesi, bağlantı yerleri işin ustası olan birinin elinden çıktığı belli, bir kuş kafesi gördüm. Kafesin bir köşesinde ölü bir kuş sırtüstü yatıyordu; diğer köşesinde de boş bir su kabıyla yem kabı vardı. Ölü kuş ve suyun şırıltısı sanki derin bir sessizliği ve saygıyı hak ediyormuş ve sanki bu görüp işittiklerimde yüreğin ve bilincin nüfuz edip anlaması, üzerinde düşünmesi gereken bir şeyler varmış gibi, orada öyle sessiz, rikkat içinde dikilip kaldım.

Düşüncelerimi gördüklerim üzerinde yoğunlaştırdınca, şu kanıya vardım ki, akan suyun yanında susuzluktan, nimetlerle, rızıklarla dolup taşan hayatın beşiği bu

kırda, bu bağın, bahçenin ortasında açlıktan ölmüştü zavallı yaratık, tıpkı kendini demir kasasının içine kapatan ve altın yığınları arasında açlıktan ölen bir para babası gibi.

Gözlerimin önüne, bu kafesin yerini alan bir insan iskeleti ve kafesteki ölü kuşun yerini alan, iskelet sahibinin, *zalim* bir kadın tarafından açılan derin bir yaradan ötürü kanayan yüreği geldi. Bir yara ki, şöyle fısıldıyordu, “İnsan yüreğiyim ben, dünya tatlarının ve insan yapımı yasaların tutsağı, insan yüreği...”

“Tanrı’nın Güzellikler vadisinde, hayat ırmağının kıyısında, insan yapımı yasaların kafesi içinde tutsağım ben.

“Muhteşem Yaratılış’ın ortasında, Tanrı bağışı özgürlüğün tadını çıkarmaktan men edilip, bu kafesin içinde unutulduğum için öldüm ben.

Benim aşk ve arzu uyandıracak kadar güzel bulduğum her şey, insan yapımı yasalara göre yüz karası; benim, uğruna yanıp döndüğüm, iyi ve değerli bildiğim şeyler de yasalarla zırhlı insan’ın gözünde yararsız ve değersiz.

“Ben, insan yapımı yönergelerin kirli zindanında mahpus, dünyevi otoritenin zincirleriyle bağlı ve dilini yutmuş, göz pınarları da, gönöl pınarları da kurumuş, sırtıkan bir insanlık tarafından umursanmayan, unutulan ve bu yüzden kafesinde can veren yitik insan yüreğiyim.”

O kuş kafesinin başında bütün bu sözleri işittim ve bunların o yaralı yürekten gittikçe incelen kan sızıntısıyla birlikte fışıldandığını hissettim.

O gün orada başka şeyler de söylendi, fakat bulanana, nemlenen gözlerim ve ağlayan ruhum başka bir şey görmeme, işitmeme engel oldu.

AŞK'IN ŞARKISI

Seven'in gözleriyim ben,
Ruhun şarabı, yüreğin besini.
Bir gülüm ben, bir gül.
Yüreğim şafakta açılır
Ve ergen kızlar öper,
Göğüslerine ilâştirirler beni.

Gerçek zenginliğin eviyim ben,
Gerçek talihin, gerçek bahtiyarlığın;
Zevküsefanın özüyüm ben,
Barışın kapısı, huzurun başlangıcı.

Güzelliğin dudağındaki esritici gülüşüm ben;
Genç bir adam başına sarmayagörsün beni,
Artık unuttur işi gücü
Ve bütün bir hayat onun için,
Rüya-gerçek karışık,
Tatlı bir oyuna döner.

Şair için mutluluğun gök katıyım,
Ressam için vahiy,
Müzisyen için de gökçe esin, gökçe ezgi

Çocuğun kalbindeki tapınağım,
İçinde şefkatli, merhametli
Annenin tapındığı.

Kalbin feryadına koşarım;
Kaçınırım bir istekte bulunmaktan;
Bütün gücümle
Kalbin meylettiği şeyi izlerim;
Kaçınır çünkü o da
Sözün boş parıltısından.

Vaktiyle Havva'nın yüzünde
Âdem'e göründümdü;
Sonu sürgün oldu Âdem'in.
Ama Süleyman'a gösterdiğimde yüzümü;
Benim orada oluşumdan
Hikmet çıkardı Süleyman.

Helena'nın yüzüne güldüm
Truva'yı yerle bir etti Helena;
Ama Kleopatra'yı taçlandırdığımda
Barış hükmetmeye başladı Nil kıyısında.

Bugün yapıp yükselttiğini
Yarın yerle bir eden Zaman gibiyim ben de,
Yaratan ve yok eden bir kader gibi...

Menekşenin soluğu gibiyim, iç çekişi gibi;
Ama kudurmuş fırtınadan
Daha hoyrat, daha yıkıcı.

İkramlar, armağanlar ayartamaz,
Yoksulluk avlayamaz beni;
Ayrılık kırmaz benim cesaretimi;
Zerre kadar aldığım şey değildir
Kıskançlık;
Ve delilik kanıtı değildir, varlığımın.

Ey peşimde olanlar
Ve anlamak isteyenler beni,
Hakikat'im ben, sizi arayan,
Size yakaran Hakikat...

Ve beni ararken, beni algılarken,
Bana sahip çıkarken gösterdiği çabayla
Sizin kendi hakikatiniz belirleyecek
Benim davranışımı.

İKİ DİLEK

Gecenin sessizliğinde, Ölüm, Tanrı katından yeryüzüne doğru alçaldı. Bir şehrin üzerinde dolaşırken, bakışlarını evlerin üzerinde gezdirdi. Rüyanın kanatlarıyla havada dolaşıp duran ruhlar ve uykunun merhametine teslim olmuş insanlar gördü.

Ay ufkun altına indiğinde ve şehir bütününüyle karanlığa gömüldüğünde, Ölüm, aradığı sarayı buluncaya kadar, hiçbirine dokunmamak için özen göstererek evler arasında dolaştı. Sarayı bulunca da sürgülü kapıdan, fark edilmeden içeri girdi ve sarayın zengin sahibinin yatağının başında dikildi. Ölümün eli alınına dokununca, uyuyan adamın gözleri, büyük bir korkuyla açıldı.

Yatağının başındaki hayaleti görünce, korkuyla öfke karışımı bir sesle, “Çekil git, kötü rüya,” diye bağırdı, “hemen rahat bırak beni, sen ey korkunç hortlak. Kimsin sen, kim? Nasıl girdin saraya? Ne istiyorsun? Derhal terk et sarayı; yoksa, bak, ben buranın sahibiyim ve şimdi kölelerimi, muhafızlarımı çağırır, onlara seni öldürmelerini emrederim.” Bunun üzerine, Ölüm, yumuşak fakat içten içe tutuşan bir gürlemeyle, “Ben Ölüm’üm, Ölüm, be adam. Kalk ve eğil!”

Adam, “Ne istiyorsun?” diye karşılık verdi. “Ben henüz daha işlerimi bitirmeden, buraya ne diye geldin? Benim gibi bir güç sahibiyle işin ne senin? Git, zayıf birini bul, onun canını al! Şu kanlı ellerin ve delik değişik yüzün tiksinti veriyor bana; gözlerim yoruluyor ve içim bulanıyor şu kemikli iğrenç kanatlarına, iskelet vücuduna bakarken.”

Kısa ve korkulu bir düşünce ânından sonra, “Yo hayır, hayır, ey merhametli Ölüm!

Bu konuşmalar için kusuruma bakma, korku insana kalbinin hoşnut olmadığı şeyler söyletiyor.

“Bir kova dolusu altın ve kölelerimden on tanesini al ve bırak beni. Hayatla görmem gereken hesaplarım var; insanlardan toplayacağım bir sürü alacak var; gemilerim limana ulaşmadı daha; hububat hasat yerinde bekliyor. İsteddiğin her şeyi al, fakat canımı sağ bırak. Bak, Ölüm, dünyalar güzeli cariyelerim var benim; onların içinden seç istediğini al, sana hediyem olsun. Düşün, Ölüm, düşün, bir tek çocuğum var ve ben daha doymadım ona; çok seviyorum onu, çünkü o benim dünyadaki tek neşem, tek avuntum. Sana, olağanüstü bir kurban olarak işte onu teklif ediyorum; buyur onun canını al, yeter ki bırak beni!”

Ölüm, “Sen zengin falan değilsin be adam, zavallı, sefil bir ruh yoksulusun,” dedi, sonra da, bu dünya tutsağı hasis adamın elini tuttu ve canını alıp, ona çekidüzen versinler diye meleklerle uzattı.

Oradan ayrılan Ölüm, bulabildiği en döküntü eve ulaşınca kadar yoksul evler arasında acele etmeden dolaştı. Önceden belirlediği eve girdi ve o evde bir gencin rahat bir uykuda uyuduğu yatağa yaklaştı. Gözkapaklarına dokunur dokunmaz, genç adam uykudan sıçradı ve Ölüm’ü başucunda dikilmiş görünce, sevgi ve ümit dolu bir sesle, “İşte buradayım, benim güzel Ölümüm. Ruhumu kabul et, çünkü sen benim rüyalarımın öngördüğü şeysin. Bırak, gerçekleşsin bu öngörü! Kucakla beni, sevgili Ölüm! Merhametlisin sen, bırakma beni. Tanrı’nın elçisisin sen, beni O’na ulaştır. Hakikatin sağ elisin ve Rahmetin yüreği. Beni almadan gitme sakın.

“Pek çok kez gelmeni diledim, fakat sen gelmedin; seni arayıp bulmaya çalıştım, fakat sen saklandın benden; kaç kez seslendim, çağırdım seni, fakat sesime kulak vermedin. Şimdi sesimi duy artık ve kucakla ruhumu, al götür beni, sevgili Ölüm!”

Ölüm parmaklarının yumuşak bir dokunuşuyla genç adamın dudaklarını okşadı, incitmeden canını çekip aldı ve güvenli bir yolculuk için onu kanatlarıyla sarıp sarmaladı. Göğsüne, geldiği yere dönerken arkasına kısa bir göz attı ve şu uyarısını fısıldadı:

“Sadece, daha dünyadayken
Ebediyeti arayanlar
Dönerler Ebediyete.”

İNSANIN ŞARKISI

Daha yaratılışın başladığı ân

Ben buradaydım

Ve hâlâ buradayım.

Dünyanın sonuna kadar da kalacağım,

Çünkü benim bu mustarip varlığım için

Bir son, bir kesinti yok, sanırım.

Dipsiz, sınırsız gökte

Avare avare dolaşıp durdum,

Yokülkelerde, ideal âlemlerde gezip tozdum;

Göğün okyanusunda

Kulaç atmadığım derinlik kalmadı.

Fakat şimdi buradayım işte,

Bu, ölçü, tartı ve sınırlar dünyasında mahpus.

Konfîçius'un öğretisinden haberim var;

Brahman bilgeliğinden de öyle;

Bo Ağacı'nın altında oturmuşluğum da var
Buda'nın yanında.

Ama işte buradayım yine,
Bilmezlik ve delaletle yoğrulmuş
Ayrıksı bir var oluşun içinde.

Musa'yla birlikte Sina'daydım
Bir çalının ardından
Yahova seslendiği zaman ona.
Omzunun üzerinden izledim, Ürdün'de
Mucizelerini, Nasıralı yetimin.
Sonra melek seslendiği zaman Hira'da,
Ben de o gün o mağarada
Muhammed'le birlikteydim.
Ama işte buradayım yine
Ve mahpus, varoluşsal bir şaşkınlık içinde.

Babil'in gücünü gördüm;
Mısır'ın ihtişamını;
Roma'nın savaşçı büyüklüğünü...
Ama benim erken öğretilerim
Gösteriyorlardı bana
Bu ham başarıların getirdiği
Acıyı, küçülmeyi, tükenip gitmeyi.

Ain Dour sihirbazlarıyla sohbet ettim,
Asurlu rahiplerle tartıştım,
Filistinli yalvaçlardan geriye kalan
Ne bulduysam didik didik ettim;
Fakat hakikati arıyorum hâlâ.

Yumuşak huylu Hindistan'da hikmet topladım,
Arabistan'ın derin geçmişini iskandil ettim,
Çöl rüzgârlarının uğultusundan
Öğrenilebilecek her şeye kulak verdim.
Ama kaçırdığım şeylere bakınca
Yine de sağır ve kör, yüreğim.

Zorba liderlerin eliyle çok acı çektim;
Zirdeli istilacıların boyunduruğunda
Çok ezildim, aşağılandım;
Zalimlerin yol açtığı kıtlıklarda
Çok aç yattım, aç gezdim;
Ama yine de içimde
Her yeni günü selamlamaya
Yetecek kadar yürek gücü var.

Zihnim tıka basa dolu, ama yüreğim تنها;
Bedenim yaşlı, ama yüreğim gencecik daha.
Sanırım, gittikçe de gençleşiyor,
Ama Tanrı'ya dönme ânı geciksin diye,

Yaşlanması için dua ediyorum.

Çünkü ancak o zaman güzel şeylerle,
Büyük şeylerle dolup taşacak içim.

'Ta yaratılışın başladığı ân ben buradaydım
Ve hâlâ buradayım.

Dünyanın sonuna kadar da kalacağım,
Çünkü benim bu mustarip varlığım için
Bir son, bir kesinti yok, sonsuza kadar.

DÜN VE BUGÜN

Altın-gümüş istifleyen hasis, sarayının bahçesinde dolaşıyordu. Dertleri, tasaları da dolaşıyordu onunla beraber. Dertleri tasaları, yani hesap kitap işlemleri, evet, bir viranenin üzerinde dolaşan yarasalar gibi kafasının içinde dolaşıyorlardı. Ta ki, adam, heykellerle çevrili şahane bir gölün kıyısına varıncaya kadar.

Gölün kıyısında bir bankın üzerine oturdu ve bir âşığın hayalhanesinden fişkırان dizginsiz düşünceler gibi, heykellerin ağızlarından fişkırان suya gözlerini dikti ve bir genç kızın yanağındaki beni hatırlatırcasına bir tepeciğın üzerinde yükselen sarayı üzerinde yoğun düşüncelere daldı. Uçarı

düşünceleri onu kendi hayat hikâyesinin sayfalarını karıştırmaya yöneltti. O sayfaları, gözlerini perdeleyen ve onu insanın, Doğaya nasıl zavallı şeyler eklediğini görmekten alıkoyan gözyaşlarıyla okudu.

Hayatının ilk dönemlerinin, Tanrıların öngördüğü plana göre biçimlenen sahnelerini acı veren bir üzüntüyle gözden geçirdi. Ve duyduğu ezinci denetleyemez oluncaya kadar sürdürdü bunu. Kendi kendine, fakat yüksek sesle, “Dün, işte o günlerde,” dedi, “kendi varlığımdan, var oluşumdan zevk duyarak, yeşil vadilerde koyunlarımı otarıyordum; kavalıma üflüyordum ve başımı yukarda tutuyordum. Bugün hırs ve tamahın tutsağıyım. Altın, daha çok altın tutkusuna sürüklüyor insanı; bu da gerginliğe, huzursuzluğa ve sonuç olarak da ezince ve ıstıraba...

“Dün, şakıyan bir kuş gibiydim, kırlarda özgürce kanat çırpıp bir kuş gibi. Bugünse kaypak, aldatıcı, güvenilmez bir zenginliğin, sosyete kurallarının, şehir âdetlerinin,

insan yapımı, fakat insan doğasına yabancı yasalarla halkı idare eden maaşlı dostların tutsağıyım. Özgür doğdum, hayatın cömertliğinden yararlandım, fakat sonra kendimi, sırtına belkemiğini çatırdatacak kadar altın yüklenmiş bir yük hayvanına dönüşmüş olarak buldum.

“Nerede geniş ovalar, açık ovalar, nerede çağıl çağıl akan dereler, tertemiz, püfür püfür rüzgârlar, nerede Doğa’nın yalınlığı, dostluğu? Nerede benim Tanrım? Kaybettim hepsini! Geride, bana keder veren bir yalnızlıktan, benimle alay eder gibi ışıldayıp duran altınlarımdan, gümüşlerimden, arkamdan bana lanet yağdıran kölçelerimden ve adeta saadetimin için mezar olarak yaptırdığım ve içinde kalbimi yitirdiğim bir saraydan başka bir şey kalmadı.

“Dün Bedevi’nin kızıyla birlikte çayır-larda, dağlarda avare avare dolaşabiliyordum; erdemdi, o günler bizim yoldaşımız, aşktı ortak zevkimiz ve aydı koruyucumuz. Bugünse, pörsük, yapay güzellikleriyle, kendilerini altın ve elmas karşılığında satan kadınlar arasındayım.

“Dün gününü yaşayan; yaşama sevin-
cini, yaşama neşesini çobanlarla paylaşan;
onlarla yiyen, içen, oynayan, çalışan, şarkı
söyleyen ve onlarla yüreğin hakikatinden
taşan ritme ve ezgiye ayak uydurarak dans
eden kaygısız, hercai biriydim. Bugün-
se, insanların arasında, kurtların arasında
korku içinde yaşayan bir kuzu gibi hisse-
diyorum kendimi. Yolda yürürken, bana
nefret dolu gözlerle bakıyor, kıskançlık ve
küçümsemeyle yanındakilere gösteriyor-
lar beni. Bunun içindir ki, parkın içinde
yürürken, çatılmış kaşlarla bana bakan in-
sanların arasından, göze batmamaya çalı-
şarak, hızlı adımlarla geçiyorum.

“Dün çıplak mutluluğumun içinde zen-
gindim, bugün altının, gümüşün arasında
yoksul.

“Dün sürüsüne bakarken, kendini, hu-
zur içindeki tebaasına hoşnut gözlerle ba-
kan adil ve merhametli bir kral gibi hoş-
nut hisseden mutlu bir çobandım. Bugün

servetimin bekçiliğini yapan bir köleyim. Ve bu servet benden, hayatın, bir zamanlar bildiğim ve yoğun bir biçimde algıladığım tadını ve güzelliğini çalmıştı.

“Affet beni yargıcım! Maddi zenginliklerin hayatımı parçalara ayıracağını, beni kabalığın, duyarsızlığın ve aptallığın zindanına tıkayacağını bilmiyordum. Şan, şeref olduğunu düşündüğüm şey, kesintisiz bir cehennemmiş meğer.”

Bezgin bezgin kendini toparladı ve yavaş adımlarla saraya doğru yürürken, iç çekerek, “İnsanların zenginlik dediği şey bu mu?” diye sordu yine kendi kendine, “Benim kulluk ettiğim, taptığım Tanrı bu mu? Yeryüzünde peşine düştüğüm şey bu mu? Neden değiştirmiyorum ki onu, bir parça gönül hoşnutluğuyla? Kim bir ton altın karşılığında bir tek güzel ve gerçekten değerli düşünceyi satar bana? Kim aşkın bir tek ânını verir bana, bir avuç dolusu mücevher karşılığında? Kim, başkalarının içini görmemi mümkün kılan bir göz

bahşedebilir bana, bütün hazinelerime takas olarak?”

Sarayın kapılarına varınca döndü ve Yeremiyah'ın dönüp Kudüs'e bakması gibi, ötelerdeki şehre baktı. İç paralayan bir üzüntü içinde ellerini kaldırdı ve “Siz ey şu kirli, tiksinti veren şehrin insanları; siz karanlıkta yaşayanlar, siz sefaletle koşanlar, sahteliği vazedenler ve aptalca konuşanlar... Söyleyin, ne zamana kadar bilmezlik içinde, duyarsızlık içinde kalacaksınız? Ne zamana kadar kendinizi hayatın bahçelerinden uzak tutup, çöplüklerinde yaşayacaksınız? Doğal güzelliğin ipek giysilerini bırakıp da neden görüş darlığının, zevk yoksunluğunun döküntü giysilerini giyiyorsunuz? Hikmetin kandili kararıyor; onu yağla doldurmanın zamanı geldi. Sahici zenginliğin evi yıkılmış; onu yeniden inşa etmenin ve iyi korumanın zamanı geldi. Cahilliğin ve duyarsızlığın cesaretlendirdiği hırsızlar, huzurunuzun, ruh güvenliğinizin hazinesini çalmışlar; onu hırsız yataklarından bulup çıkarmanın ve yerine koymanın zamanı geldi!”

O sırada yoksul bir adam, bir dilenci çıktı karşısına ve elini sadaka için ona doğru uzattı. Dilenciye bakarken dudakları aralandı, gözleri sıcak duygularla ısıdı ve yüzü aydınlandı. Sanki, göl kıyısında hasretle yâd ettiği dün onu esenlemeye gelmiş gibiydi. Yoksulu sevgiyle kucakladı, elini altınla doldurdu coşkulu bir sevgiyi yansıtan içtenlikli bir sesle, “Yarın yine gel” dedi, “ve gelirken, ihtiyaç sahibi yakınlarını da yanında getir. Sizden alınanlar geri verilecek.”

Saraya girerken, kendi kendine, “Hayatta karşına çıkan, eline geçen her şey iyidir,” dedi, “bak işte, altın bile; almasını bilersen sana ders vermeye hazır. Yaylı bir çalgıya benziyor para; onu düzgün çalmasını bilmeyen, kulak zevki olmayan ondan ancak uyumsuz sesler çıkarabilir. Para bir de aşka benziyor; onu elinde sıkı tutup da çevresinden esirgeyen kişiyi yavaş yavaş ve ıstırap içinde öldürüyor. Ama onu çevresine saçanları kanatlandırıyor, yüceltiyor aşk.”

GÜZELLİK

TAHTININ ÖNÜNDE

Ağır, sıkıntılı bir günde, tebaamın asık suratından ve şehrin serseme çeviren uğultusundan uzaklara kaçtım ve yorgun adımlarla engin kırlara doğru açıldım. Derenin davetkâr kıyılarını izleyerek, kuşların şarkılarını dinleye dinleye ağaçların salkım saçak dallarının gün ışığının yere düşmesine izin vermediği kuytu, asude bir yere vardım.

Orada bir ağacın altında oturdum. Böyle bir yerde oturup düşüncelere dalmak, şimdiye kadar hayatın güler yüzü yerine, seraptan başka bir şey görmemiş olan susamış ruhum için bir eğlenceydi adeta.

Orada öyle pek vakit geçmemişti ki, hayallerin, düşüncelerin içine iyice gömüldüm ve çıplak bedenini asma yapraklarıyla

kısmen örten, altın saçları, gelincik çiçekleriyle örülmüş bir taçla süslü bir huri ânsızın karşıma çıktığı zaman, gönlümü hayallerimin gök kubbesinde kanat vurup yüzüyordu. Huri, şaşkınlığımı görünce, beni eğilerek selamladıktan sonra, “Korkmayın benden,” dedi, “Orman perisiyim ben.”

“Sizinki gibi güzel bir varlık nasıl olur da böyle bir yerde yaşamaya gönderilir?” diye sordum ve “Lütfen, kim olduğunuzu ve nereden geldiğinizi söyleyin bana,” dedim ona. Yeşil otların üzerine oturdu ve “Ben Doğa’nın simgesiyim!” dedi, “Sizin çok eski atalarınızın tapındığı ve uğruna Baalbek’de, Cebel’de tapınaklar, sunaklar inşa ettiği Ebedi Bakire’yim ben.” Bunun üzerine, cesaretimi toplayarak, “Fakat o tapınaklar ve sunaklar şimdi terkedilmiş yıkıntılar halindeler ve benim, size tapınan uzak atalarımın kemikleri de çoktan toprak oldu. Onların tapındığı Tanrıçayı

hatırlatacak, kütüphanelerin tozlu raflarında unutulmuş tarih kitaplarındaki birkaç silik sayfadan başka bir şey kalmadı.”

Orman perisi, “Bazı Tanrıçalar, kendilerine tapınan insanların hayatları boyunca yaşar, onlarla birlikte ölürlər; bazılarıysa, ezeli ve ebedi bir hayata sahiptirler. Benim varlığım, bugün yaptığınız gibi, gözlerinizi dinlendirmek istediğinizde gördüğünüz Güzellikler Dünyası’yla hayat buluyor. Güzellik, Doğanın kendisidir. Çobanın, dağda bayırda bulduğu neşenin, köylülerin tarlalarda tattıkları mutluluğun ve coşku dolu ruhlarıyla göçmen kabilelerin dağlarda, yaylalarda içlerini dolduran sevincin, hoşnutluğun özü ve kaynağı Doğadır. Doğa ya da Güzellik, zekâyı gerçeğin tahına oturtan güçtür aynı zamanda.”

“Ama Güzellik korkunç bir güçtür!” diye söze karıştım. “İnsanoğlu, sizin sözlerinizden de yansıdığı gibi, her şeyden korkuyor; bazen kendinden bile,” diye karşı çıktı bana. “Ruhsal barışın kaynağı

olan gökten korkarsınız; huzur ve sükûn veren bir sığınak olan Doğadan korkarsınız; İyilik Tanrısından korkar, sevgi ve merhametle dolu olduğu halde, onu öfkeli olmakla suçlarsınız.”

Hoş rüyalarla karışık derin bir sessizlikten sonra ona, “Bana önce, insanların her birinin kendi anlayışına, kavrayış gücüne göre tanımladığı, yorumladığı Güzellik’ten söz et,” dedim, “Çünkü, onun çok değişik yollarda ve biçimlerde yüceltildiğini, ona değişik tarzlarda tapıldığını gördüm.”

“Güzellik ruhunuzu cezbeden ve almayı değil, vermeyi seven şeydir,” dedi. “Güzellikle karşılaştığınızda, içinizin en derin, en size ait yerinden, onu alıp yüreğinize sokmak için ellerin uzandığını hissedersiniz. İçinde neşe ve kederin bir arada bulunduğu, birlikte bu ikisinden vücut bulup çıkan bir ihtişamdır Güzellik. Sizin görebildiğiniz bir Görünmeyen’dir, sizin andığınız, nüfuz ettiğiniz bir müphemiyet ve sizin işitebildiğiniz bir dilsizlik, bir sessizliktir. Sizde başlayan, fakat sizin dünyevi

hayallerinizle asla sınırlı olamayan, onu aşan ve ötelere uzanan Kutlular Kutlusudur, Güzellik.”

Bunları söyledikten sonra, Orman Perisi bana yaklaştı ve şimdiye kadar hiç koklamadığım kadar güzel kokulu elini gözlerimin üzerine koydu. Ortadan kaybolduğunda, kendimi vadide yalnız başıma buldum. Dağdağası beni artık rahatsız etmez olan Şehre döndüğümde, Orman Perisi’nin şu sözlerini kendi kendime tekrarlayıp duruyordum:

“Güzellik ruhunuzu cezbeden ve almayı değil, vermeyi seven şeydir.”

BIRAK PEŞİMİ, EY BENİ KINAYAN

Bırak peşimi, sen ey kınayan benlik,
Aşkın hatırı için bırak,
Senin gönlünle, sevdiğin kişininkini
Bir araya getiren aşkın hatırına;
Senin ruhunla annenin şefkatini
Bir arada tutan
Ve senin kalbini
Oğul sevgisiyle kendine bağlayan
Her neyse, işte onun hatırına.
Ne olur git
Ve ağlayan kalbimle beni
Kendime bırak.

Bırak, düşlerimin denizinde yüzeyim.
Yarın oluncaya kadar bekle,
Çünkü Yarın,
Bana istediğini yapmakta özgür.

Senin kınaman, azarlaman,
İnsanın ruhuyla birlikte
Utancın mezarına kadar giden
Ve orada ona
Soğuk ve katı toprağı gösteren
Bir gölge etkisi bıkıyor,
Hepsi o kadar.

Küçücük bir kalbim var benim;
Onu hapishanesinden çıkarmak
Ve avucumun içinde
Derinlemesine incelemek,
Çözmek istiyorum sırrını, onun.
Oklarını yöneltme ona;
Korkutup ürkütme onu,
Ki, Tanrı, Sevgi ve Güzellik'ten
Onu tasarlayıp,
Bir biçime soktuğı zaman
Onun çamuruna fısıldadığı sırrı,
O sırrın kanını,
Kendi inancının sunağında dökmeden
Yitip gitmesin.

Gün yükseliyor
Ve şakıyor bülbül;

Mersin çiçeği, kokulu soluğunu
Salıyor havaya.

Atmak istiyorum üstümden,
Hatalarımın yorganını
Ve uyanmak uykudan.
Beni engellemeye kalkma,
Sen ey suçlayan benlik!

Bana ormandaki aslanlardan,
Vadideki yılanlardan söz ederek,
Bahaneler sürme önüme;
Çünkü benim ruhum
Yeryüzünde korku nedir bilmiyor
Ve kötülük gelmeden önce de
Kötülüğün tehdidine aldırıyor.

Bana öneride falan da bulunma;
Çünkü felaketler kalp gözümü açtı,
Gözyaşları iyice ışıklandırdı gözlerimi
Ve hatalarım da gönüllerin dilini
Öğretti bana.

Bana sürgünden söz etme,
Çünkü yargıcım Vicdanımdır, benim,
O beni doğruluyor;
Suçsuz olduğum yerde, koruyor beni.

Ve inanıyorum ki,
Bir mücrim olursam eğer,
Yaşama hakkımı ilga etmekten de
Geri durmayacaktır.

Aşk kafilesi ilerliyor;
Güzellik bayrağını sallıyor en önde;
Gençlik neşe ve sevincin trompetini çalıyor;
Benim direncimi kırma, kınayan benlik.
Bırak onlarla yürüyeyim;
Çünkü bak, güllerle, nanelerle dolu
Yürüdüğümüz yol
Ve hava, nahoş kokuları
Kendinden uzak tutacak kadar temiz.

Bana servet ve şöhret masalları anlatma;
Çünkü gönül,
Tanrı'nın bağış ve kayrasıyla
Hem zengin, hem de yüce.

Bana insanlardan, yasalardan
Ve krallıklardan falan bahsetme;
Çünkü bütün bir yeryüzü
Doğum yerim, evim, vatanım benim
Ve bütün insanlar da kardeşlerim.

Uzak dur benden;
Çünkü sen hayat veren,
İnsanı adamı eden pişmanlıkları
Geri çeviriyor,
Kabuğu sert ve ağır,
Ama içi boş sözlerle dolduruyorsun
Onun yerini.

BİR ÂŞIĞIN ÇAĞRISI

Neredesin, sevgili, neredesin?
O küçük cennette misin?
Bebeklerin, süt emmek için
Annelerinin göğsünü aradıkları gibi,
Seni arayan,
Seni bekleyen çiçekleri suladığın
Göklerdeki o bahçede mi?

Yoksa, Erdem sunağının senin onuruna
İçine kurulduğu
Ve benim de kalbimi ve ruhumu
Kurban olarak adadığım
Senin kendi odanda mı?

Yoksa, kendin semavi hikmetle
Dolu olduğun halde,
İnsanın biriktirdiği irfanı
Araştırmak için
Kitapların arasında mı?

Ey ruhumun yoldaşı, neredesin?
Tapınakta duada mısın?
Doğayı, düşlerinin sığınağına
Çağırarak için
Kırlarda mı dolaşıyorsun yoksa?

Teselli etmek için gönlünün tatlılığıyla,
Güzelliğiyle, yüceliğiyle kırık kalpleri
Ve doldurmak için
Gönlünün cömert armağanlarıyla
Kucağını yoksulların
Bir yoksul kulübesinde misin?

Sen Tanrı'nın soluğusun her yerde;
Ve güçlüsün, çağları aşan zamandan bile.

Seninle tanıştığımız günü hatırlıyor musun?
Senin başının üstündeki hale
O gün beni de içine almıştı hani;
Ve Aşk Melekleri,
Gönlün işlerini öven bir şarkı söyleyerek
Çevremizde uçuşuyorlardı?

Hatırlıyor musun, hatırlıyor musun, hani
Dalların gölgesine oturmuştuk,
Ve dallar bizimle İnsanlık arasında,

Yürekteki Tanrısal sırları saklayan
Göğüs kemikleri gibi,
Bir sütreydi o gün ikimiz için?

Hatırlıyor musun -bazen el ele, bazen de
Birbirimizin içinde gizlenircesine
Başlarımız birbirimizin omzunda,
Yürüdüğümüz o patikaları
Ve içinde kaybolduğumuz ormanı?

Hatırla, sana elveda dediğim o saati,
Hani bir Miriamite öpücüğü*
Kondurmuştun dudaklarıma.
O öpücük, dille aktarılamayan
Gökçe sırların, aşkla birleşmiş dudaklarla
Aktarıldığını öğretmişti bana.

O öpücük, Yüce Yaratıcı'nın,
Toprağı insana dönüştüren soluğu gibi,
Derin, büyük bir iç çekmenin
Başlangıcı olmuştu.
O iç çekiş o gün, ruhuma hatırlatarak
Yaratılıştaki yüksek onuru,
Gönül dünyasına doğru çevirdi yolumu.
Bir daha karşılaşınca kadar seninle
Yürümeye devam edecek ruhum bu yolu.

* Suriye'de bir Maroni tarikatına mensup kişilerin siyah bir taşı
öperek yaptıkları bir ritüel.

Hatırlıyorum şimdi, görür gibiyim hatta,
Gözyaşları süzülürken yanaklarından
Beni tekrar tekrar öptüğün
Ve şarkı mırıldanır gibi
Şunları söylediğin o kutlu ânları:

“Fani bedenlerin, fani amaçlar için
Ayrılmaları gerekir sık sık;
Ve fani beklentilerle ayrı yaşamaları.

“Ama ruhlar Aşkın avucunda
Güvenlik içinde bir arada kalırlar yine,
Ta ki, ölüm meleşti gelip
Bu birbirine kenetli ruhları
Tanrı’ya götürünceye kadar.

“Git, sevgili, git ve Aşka itaat et,
Çünkü o kendine elçi olarak seçti seni;
Ve odur Güzelliğin kendisi,
Peşinden gelenlere
Hayatın katıksız tadıyla dolu
O altın kadehi sunan.

Kollarımızın böyle boş kalmasına bakma,
Senin aşkın, içimi umutla
Ve güvenle dolduran güveyim olarak,

Senim hatıran da
Ebedi düğünüm olarak kalacak hep.

Neredesin şimdi, ey benim öteki benliğim?
Uyanık mısın, sessizliğinde, gecenin?
İzin ver, arı duru bir rüzgâr
Yüreğimin her vuruşunu,
Her sevgi titreşimini getirsin sana.

Yüzümü tutuyor musun belleğinde?
Çünkü o günkü çizgileriyle yüzüm
Artık benim değil;
Keder ve ıstırap kendi gölgelerini bıraktılar
O eski mutlu çehremin üzerine.

İçlerinde senin güzelliğini,
Güzel yüzünü yansıtan gözlerim sönükleşti;
Senin öperek tatlandırдың dudaklarım da
Kurudu o günden bu yana.

Neredesin, ey sevgili, nerede?
İşitiyor musun, okyanus ötesinden
Hıçkırıklarımı?
Sana duyduğum hasreti anlıyor,
Gösterdiğim sabrın büyüklüğünü
Kestirebiliyor musun?

Hasret içinde tükenip giden
Bu gençliğin iç çekişlerini sana ulaştıran
Bir rüzgâr türü var mı gökle yer arasında?
Melekler arasında, ölümsüzler arasında
Benim şikâyetlerimi sana ulaştıracak
Gizli bir iletişim yolu var mı?

Neredesin, ey benim görkemli yıldızım?
Hayatın karmaşıklığı, belirsizliği
Göğsüne bastırdı beni;
Keder kuşattı ve ele geçirdi tüm kalelerimi.

Gülüşün havada gezinsin yine;
Bana ulaşsın ve hafifletsin,
Kanatlandırırsın yüreğimi!
Kokunu sal havaya,
Soluşunu üfür ta buralara,
Beni yaşatsın, canlı tutsun!

Neredesin, nerede, ey sevgili?
Ah, aşk ne kadar büyük!
Ve ne kadar çelimsizim ben!

ÖLÜMÜN GÜZELLİĞİ

M.E.H. 'ye sevgilerle.

BİRİNCİ BÖLÜM - ÇAĞIRMA

Bırakın uyuyayım,
Çünkü ruhum aşkla sarhoş oluyor,
Bırakın uyuyayım, rahat bırakın beni,
Çünkü gece gündüz
Aşkın cömert ikramlarıyla
Dolup taşıtı ruhum.
Kandilleri yakın ve günlük buğusu salın
Yatağımın çevresine;
Yasemin yaprakları, güller saçın üzerime;
Tütsülerle mumyalayın başımı,
Koku serpin ayaklarıma;
Sonra okuyun, bakalım, ne yazmış
Ölüm alınma, benim.

Bırakın, uyuyayım,
Uykunun kolları arasında;

Gözlerim yoruldu çünkü, boşluğa baka baka.
Gümüş telli lir çalınsın başucumda
Ve dinlendirsın, yatıştırısın ruhumu;
Arp ve lut sesi dalgalandırsın
Tükenen yüreğimin üzerindeki
O geçirgen örtüyü.

Benim gözlerimin içinde
Bir ümit şafağı görmüş gibi,
Geçmişin şarkısını söyle;
Şarkının büyülü anlamı
Benim huzursuz ruhum için
Yumuşak bir yatak olacak çünkü.

Gözlerinin yaşını sil, dostum,
Ve başını yukarı kaldır,
Şafağı karşılamak için
Taçlı başlarını kaldıran çiçekler gibi.
Yatağımla sonsuzluk arasında
Bir ışık sütunu gibi dikilen
Ölüm'ün gelinine bak;
Soluğunu tut ve benimle birlikte dinle
Beyaz kanatlarının çağırın hışırtısını.

Yaklaş ve elveda de bana;
Gülen dudaklarınla gözlerime dokun.

Yumuşak gül rengi parmaklarıyla
Ellerimi tutsun çocuklar;
Damarlı ellerini koyup alınma
Takdis etsin beni yaşlılar;
Yaklaşıp gözlerime baksın bakire kızlar
İçlerinde görmek için Tanrı'nın gölgesini.
Ve dinlesinler soluğumla birlikte
Göğsümde dalgalanan
Yankısını, Tanrı iradesinin.

İKİNCİ BÖLÜM - GÖĞE ÇEKİLME

Bir dağın doruğunu aştım;
Tam ve sınırsız özgürlüğün göğünde
Şimdi kanat çırpıyor ruhum;
Çok uzaktayım, dostlarım, çok uzakta
Ve bulutlar gizliyor gözlerimden
Yeryüzünün tepelerini.

Sessizlik bir tufan gibi
Dolup taşıyor vadilerden
Ve çekip içine alıyor yolları ve evleri
Unutuşun hortumu.

Beyaz bir örtünün ardında
Görünmez oluyor tarlalar ve çayırlar.
Kandil ışığı gibi sarı,
Gurup ufku gibi kızıl katmanları olan
Bir bahar bulutunu andırıyor bu örtü.

Dalgaların uğultusu,
Derelerin, ırmakların çağıltısı
Git git dağılıyor;
Kalabalıkların sesi
Gömülüyor sessizliğe.
Ruhun arzularıyla tam bir uyum içinde
Ebediyetin ezgisinden başka bir ses
Artık ulaşamıyor kulaklarıma.

Ben de beyazlara bürünüyorum;
Huzur içindeyim, sükûn içindeyim.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM – GİYSİLER

Bu beyaz kefeni soyun üzerimden
Yaseminlerle, leylaklarla giydirin beni.

Fildişi tabuttan çıkarıp cesedimi,
Portakal çiçeklerinden döşeklerin
Yastıkların üzerine yatırın beni.
Ağıt söylemeyin benim için, fakat
Genç, diri ve neşeli şarkılar söyleyin.
Gözyaşı dökmeyin, fakat
Hasat ve bağbozumu havaları
Mırıldanın başucumda.
Keder ve ıstırapla çekmeyin içinizi, fakat
Aşkın ve neşenin simgelerini çizin
Yüzüme parmağınızla.

Tilavet ve ilahilerle bozmayın sükûneti,
Fakat bırakın yürekleriniz ebedi hayatın
Şarkısını söylesin benimle.
Siyah giysilerle yasımı tutmayın benim,
Renk renk elbiseler giyinin
Ve neşeyle anın beni;
İç çekerek söz etmeyin ayrılışımdan;
Gözlerinizi kapatın,
() zaman hep yanınızda göreceksiniz beni.

Yaprak yığınlarının üzerine uzatın
Ve dost omuzlarınızın üstünde
Yavaş adımlarla
Issız bir ormana götürün beni.

Kalabalık mezarlara götürmeyin ki,
Kemiklerin, kuru kafaların gürültüsüyle
Uykudan uyanmayayım.
Sedir korusuna götürün
Ve menekşelerin, gelinciklerin
Başkasının gölgesinde kalmadıkları yere
Gömün beni;

Mezarım derin mi derin olsun ki,
Sel suları kemiklerimi alıp
Açık vadilere götürmesin;
Mezarım geniş olsun ki,
Gün batımında gölgeler
Gelip yanımda otursunlar.

Dünyevi giysilerin hepsini
Soyup alın üstümden
Ve beni Toprak Ana'nın bağrına gömün;
Anamın göğsüne dayayın başımı da.
Yumuşak toprakla örtün üstümü
Ve her avuç toprağa karışmış olsun
Yasemin tohumu, leylak tohumu,
Mersin çiçeği tohumu;
Ki üstümde ve benim etimle,
Kanımla beslenerek
Boy atıp büyüdükleri zaman

Kalbimdekileri güzel kokularıyla
Havaya taşıyabilsinler,
Huzur ve sükûnun sırrını;
Güneşe bile duyurabilsinler
Ve rüzgârda salınıp
Yolcuları hoşnut edebilsinler.

Sonra orada bırakın beni, dostlarım,
Bırakın ve sessiz adımlarla uzaklaşın,
Tıpkı sessizliğin kendisi
Yürüyormuş gibi ıssız bir vadide.
Beni Tanrı'ya emanet edin
Ve kendiniz yavaşça dağılın,
Elma ya da badem çiçeklerinin
Nisan rüzgârıyla
Dağılması gibi yeryüzüne.

Ve evlerinizdeki şenliğe dönün,
Çünkü orada Ölüm'ün sizden ve benden
Almadığı şeyi bulacaksınız.
Burayı terk edin, evet,
Çünkü burada gördüğünüz şey,
Dünya hayatında bulduklarınızdan
Çok uzak, mahiyet olarak.
Beni burada bırakın ve dönün hayata.

SARAY VE KULÜBE

BİRİNCİ BÖLÜM

Gece olup da Büyük konakta ışıklar yakılınca, hizmetçiler dış kapının iki yanında dikilip konukları beklemeye başladılar; kadife üniformalarının altın düğmeleri parlıyordu.

Şaşaalı arabalar sarayın bahçesine alındı ve soylular, mücevherlerle süslü parlak kıyafetleriyle içeri girdiler. Enstrümanlar başlangıçta neşeli parçalarla ortalığı doldururken, yumuşak müzik girince, soylular, mevki, makam sahibi kişiler dans ettiler.

Gece yarısı, en nadide çiçek türleriyle süslü muhteşem bir masada en hoş, en lezzetli yiyecekler ikram edildi. Davetliler,

art arda içilen içkiler beklenen etkiyi uyandı-
dırıncaya kadar sakınmadan yemek yedi,
içki içtiler. Upuzun bir oburluk ve sarhoş-
luk gecesinden sonra kalabalık şafak sö-
kerken gürültülü bir vedalaşmayla dağıl-
dı. Herkes yorgun bedenini, alışılmamış
ölçüde derin bir uyku için yatağa atmakta
acile etti.

İKİNCİ BÖLÜM

Akşamüzeri, ağır işçi elbisesiyle dikkat
çeken bir adam kendi küçük evinin kapısı
önünde dikildi ve kapıyı çaldı. Kapı açılın-
ca içeri girdi ve içerdekileri neşeli bir tarz-
da selamladı. Sonra ocağın yanında oynayan
çocuklarının arasına çöküp oturdu. Adamın
karısı çarçabuk yemeği hazırladı, tahta
masaya koydu. Ve ev halkı oturup karınlarını
doyurdular. Yemekten sonra yağ lambasının
etrafında toplandılar ve o gün olanları
konuşmaya başladılar. Gece fazla ilerlememişti
ki, hepsi teker teker

sessizleştiler ve bir ilahi ve her birinin için-
den yaptığı bir şükür duasıyla kendilerini
Uykunun Kralına teslim ettiler.

BİR ŞAİRİN SESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

İyiliğin gücü yüreğimin derinliklerine tohumunu eker, ben de onu sular, çapalar yetiştirir, sonra da ürünü kucak kucak toplayıp açlara dağıtırım.

Ruhum güç verir üzüm bağında asmalara ve ben ürünü salkım salkım sıkar, su-suzlara dağıtırım.

Gökler benim lambamı yağla doldurur; ben de onu pencereme koyar, geceleri gelip geçenin yolunu aydınlatırım.

Bunları yapıyorum, çünkü bunlarla yaşıyorum. Ve kader eğer ellerimi bağlar ve engel olursa bunları yapmama, o zaman tek arzuladığım şey ölüm olur. Durum bu kadar yalın, bu kadar açık. Çünkü ben şairim. Ve veremezsem eğer, almayı da reddetmek zorunda hissederim kendimi.

Çoğunluk öfkeden fırtına gibi kasar kavurur çevresini. Ama ben iç çekerim. Çünkü biliyorum, fırtınalar gelip geçer, ama çekilen ahlâk Tanrı'ya yükselir.

İnsanoğlu kene gibi yapışır dünyevi şeylere ama ben aşkın meşalesini kucaklamanın yolunu ararım hep ki, insana yakışmayan ne varsa yüreğimde, onları ateşiyle kurutarak, arındırsın beni.

Elle dokunulan, tadılan, tüketilen şeyler, hissettirmeden, yavaş yavaş öldürür insanı; sevgiyse, acılarla sağaltarak uyandırır, aydınlatır onu.

İnsanlar ayrı ayrı kavimlere, kabilelere mensupturlar ve bir ülkeye, bir şehre, bir kasabaya ya da köye aittirler. Ama ben kendimi bütün kavimlerin, kabilelerin dışında, yeri yurdu olmayan bir yabancı olarak görüyorum. Bütün bir kâinatın benim yurdum, bütün insanlığın benim köylüm olduğunu düşünüyorum.

İnsanlar zayıftırlar ve hazindir onların bölünmeleri, farklı mensubiyetlere ayrılmaları böyle. Dünya daracık ve hiç doğru ve akıllıca değil, onu krallıklar, imparatorluklar ve eyaletler arasında paylaştırmak.

İnsanlar ancak ruhun tapınaklarını yıkmak için bir araya geliyor, ancak içinde fani bedenlerin barınacağı binaların inşası için el ele veriyorlar. Yalnız ben dinlemekte ısrar ediyorum, benliğimin en derin yerinden, şunu söyleyerek yükselen umudun sesini: “Sevgi, insan kalbini acılar içinde diriltirken, bilmezlik bilinci de ona bilginin yolunu öğretir.” İnsanın acılarına ve bilmezliğine ilişkin farkındalık, onu neşenin ve bilginin büyük olanına yöneltir. Çünkü Aşkın Varlık, güneşin altındaki hiçbir şeyi boşuna yaratmamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yurdumun bütün bir kâinat olduğunu söyledim, ama bu, doğduğum ülkeyi özlememe engel değil. O harika ülkeyi özlüyor ve o ülkenin insanlarına, yoksulluklarından ötürü ayrı bir sevgi duyuyorum. Fakat bu benim halkım, yağma ve talan fikriyle yola çıkıp, “vatan aşkına!” deyip etrafına ölüm saçıyor, komşusunun yurdunu istilaya girişerek kıyım ve zorbalık yapıyor olsaydı, ben de o zaman kendi halkımdan da, doğduğum, büyüdüğüm ülkeden de nefret ederdim.

Doğduğum yerden hep övgüyle söz eder, çocukluğumun geçtiği yeri, evi, sokağı görmek isterim. Fakat orada yaşayanlar, o sokakta, o evde yaşayanlar, yoksulu, yolcuyu barındırıp, doyurmaya yanaşmıyor olsalardı, övgülerim öfkeye, kınamaya, hasretim de unutmaya dönüşürdü hemen. İçimdeki ses, “İhtiyaç sahibini gözetmeyen ev, yıkılmaktan başka bir şeyi hak etmez,” derdi bana.

Doğduğum köyü, doğduğum ülke için beslediğim sevginin bir kısmıyla seviyorum; doğduğum ülkeyi, bütün bir yeryüzü için duyduğum sevginin bir kısmıyla

seviyorum; yeryüzünü de, insanlığın sığınağı ve Tanrı ruhunun yansıdığı yer olduğu için, sahip olduğum ya da bana verilen her şey için duyduğum sevginin bir kısmıyla seviyorum.

‘İnsanlık’ dediğimiz ruh, Aşkın Varlık’ın yeryüzündeki soluğudur. Ve bu aynı insanlık yıkıntıları arasında yaşıyor; çıplaklığını çul çaput, ne bulursa onunla örtüyor; gözyaşı döküyor, çukurlaşmış yanaklarından süzülen; ve iç paralayan bir sesle çocuklarını yanına çağırıyor. Ama çocuklar ulusal marşlar tutturmış gidiyorlar; bazen mola verip kılıçlarını biliyorlar; ve meşguller, annelerinin yürek paralayan çığlıklarını işitemeyecek kadar.

‘İnsanlık’ dediğimiz ruh, insanlara sesleniyor, fakat onların bu çağrıyı duyacağı yok. Biri dinleyecek olsa, biri bir anneyi, onun gözyaşlarını silerek teselli edecek olsa, ötekiler, “Bu, kolay etkilenen yufka yürekli biri” diye yapııştırıyorlar hemen yaftayı o insan oğlu insana.

‘İnsanlık’ dediğimiz şey, Aşkın Varlık’ın yeryüzündeki soluğudur. Aşkın Varlık onunla sevgiyi ve iyi niyeti öğütlüyor. Ama insanlar alayla bakıyorlar bu tür öğretilere. Nasıralı İsa bu öğretileri dinledi, benimsedi ve çarmıh oldu onun nasibi. Sokrates ()’nun sesini işitti ve bu sesin peşinden gitti ve fani bedeni baldıran zehriyle ifna edildi. Nasıralı’nın ve Sokrates’in peşinden gidenler, o Tanrısal çağrının izleyicileridir. İnsanlar her dönemde bunları öldürmüyorsa, bu, “Küçük görmek, alay etmek öldürmekten beterdir,” diyerek, onlarla alay etmeleri sebebiyledir.

Gerçekte, ne Yerusalem öldürebildi Nasıralı’yı, ne Atina öldürebildi Sokrates’i; onlar hâlâ yaşıyorlar ve sonsuza kadar da yaşayacaklar. Tanrısal çağrıyı izleyenlere alay ve küçümseme asla galebe çalamaz. Onlar her zaman yaşar ve gelişirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Benim kardeşimsiniz, çünkü bir insan-sınız siz; ve biz ikimiz Kutsal Ruh'un çocuklarıyız. Eşitiz, çünkü ikimiz de toprak-tan yaratılmışız.

Burada, hayat yolu üzerinde benim yol arkadaşımsınız ve varlığınıza, gizli büyük Gerçek'in anlamını kavramama yardım ediyorsunuz. Bir insansınız siz ve bu olgu, sizi bir kardeş olarak sevmem için yeterli. Ama siz benim hakkımda istediğiniz gibi konuşabilirsiniz; çünkü Yarın, sizi ve beni bir kenara bırakıp, vereceği yargı için kanıt olarak, sizin ve benim birbirimiz hakkında söylediklerimizi göz önünde bulunduracak; o zaman siz de ben de sözlerimizin adil karşılığını bulacağız.

Tamahkârlığım beni servet biriktirmeye kışkırttığı ve şansıma siz çıktığınız için, beni sahip olduğum şeylerden yoksun bırakabilirsiniz, eğer bu sizi tatmin edecekse.

Bana istediğınızı yapabilirsiniz, fakat benim gerçeğime asla dokunamazsınız.

Kanımı akıtabilir, bedenimi yakabilirsiniz, fakat ruhumu öldüremez ya da incitemezsiniz.

Ellerime zincir, ayaklarıma pranga vurup zindana tıkabilirsiniz beni, fakat düşünme gücümü tutsak edemezsiniz, çünkü dipsiz gökte rüzgâr ne kadar özgürse, o da o kadar özgür.

Benim kardeşimsiniz, sizi seviyorum. Kilisenizde ibadet etmenizi, tapınağınızda diz çöküp yakarmanızı, mescidinizde namaz kılmanızı seviyorum. Siz, ben ve Âdem'in soyundan gelen herkes aynı dinin çocuklarıyız, çünkü din dediğimiz, Aşkın Varlık'ın, ruhu ya da Tanrısal soluğu bir bütünlük halinde herkese sunmak ve herkesi kapsamak, herkesi kuşatmak için yine herkese doğru merhametle uzanan, sevgi dolu elinin parmaklarından başka bir şey değil.

Sizi, bilgi ve kavrayışla elde ettiğiniz kendi gerçeğiniz için, bilmezliğimden ötürü benim göremediğim Gerçek için

seviyorum. Onu göremiyorum, ama Tanrısalsal bir şey olarak ona saygı duyuyorum, o da Tanrısalsal soluğun bir eseri, bir uzantısı. Sizin gerçeğiniz, benim gerçeğimle öteki dünyada bir araya gelecekler ve çiçeklerin kokuları gibi birbirine karışıp, Sevgi ve Güzelliğin tükenmez zamanı içinde yaşayan sürüp giden, bir tek ve ebedi gerçeğe dönüşecekler.

Sizi seviyorum, çünkü zorba ve zalim güçlünün olduğu yerde zayıfsınız; sizi seviyorum, çünkü tamahkâr zenginin olduğu yerde yoksulsunuz. Bu nedenlerle sizin için gözyaşı döküyor, destekliyorum sizi. Ve gözyaşlarımın ardından, sizi adaletin kollarıyla kucaklanmış olarak görüyorum; ve size zulmedenleri bağışlamanızın bir işareti olarak onlara gülümserken.

Benim kardeşimsiniz ve ben seviyorum sizi:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Benim kardeşimsiniz, fakat benimle niçin kavga ediyorsunuz, peki? Niçin benim yurdumu işgal edip, şan, şöhret ve iktidar peşinden koşan kimseleri hoşnut etmek uğruna uydulaştırmak istiyorsunuz beni?

Niçin karınızı, çocuklarınızı geride bırakıp da, sizin kanınızla ve annenizin mübarek gözyaşlarıyla şan ve şöhret satın almak isteyen kişilerin hatırına Ölüm'ün peşine takılıp da bu uzak topraklara geldiniz?

Kardeşini öldürmek, bir insana onur kazandırır mı? Bunun size onur kazandıracığını düşünüyorsanız, o zaman, bunun aynı zamanda bir tapınma da olması için, kardeşi Habil'i katleden Kabil için bir tapınak inşa edin bari.

Doğa yasalarının ilki kendini savunma mıdır? Madem öyle, peki, Hırs nasıl razı edebiliyor sizi, yalnızca onun doyuma ulaşmasını sağlamak için, kendinizi feda etmek pahasına kardeşinizi incitmeye? Şunu

söyleyen liderlerinize karşı uyanık olun, kardeşlerim, “Var olma aşkı bizim insanları haklarından yoksun bırakmamızı gerekli kılıyor.” Ben de size şunu söylüyorum: başkalarının haklarını korumak düşünülebilecek en soylu, en güzel insan davranışıdır; eğer var olmak için başkalarını öldürmem gerekiyorsa, bu, ölümü, yaşamaktan ve yaşatmaktan daha onurlu bir yere koyuyorum demektir ki, o zaman, onurumu korumak için, beni öldürecek birini bulamıyorsam, Ebediyet işe el koymadan önce, Ebediyetin hatırına, kendi canımı kendi ellerimle almaktan çekinmem.

Bencillik, kardeşlerim, kör üstünlük duygusunun kaynağı, üstünlük duygusu ırkçılığın, ırkçılık da, insanlar arasında eşitsizliğe, uyumsuzluğa ve köleleşmeye yol açan otokrasinin kaynağıdır.

İnsan ruhu, bilginin ve adaletin kör cehalet üzerindeki gücüne inanır; savunma için insanların eline kılıç tutuşturan, cehalet ve zulmü güçlendiren otoriteyi reddeder. Babil’i yıkan, Yerusaleml’in temelini

sarsan, Roma'yı yıkıntıya çeviren şey otoritedir. Suçluları insanların gözüne büyük adamlar olarak sokmaya çalışan da, bunların isimleri etrafında, yazarlar, sanatçılar katında zorla saygı devşirme peşine düşen de; tarihçileri, zorbaların insanlık dışı hikâyelerini kahramanlık hikâyeleri olarak anlamaları için zorlayan da otoritedir.

Benim itaat ettiğim tek otorite, Adaletin Doğal Yasasını içselleştirme ve koruma bilgisidir.

Hangi adaleti uygulamış oluyor otorite, öldüreni öldürdüğü zaman? Hırsız hapsettği zaman? Komşu ülkeye girip, o ülkenin insanların canına kıydığı zaman? Hangi adalet düşüncesinden söz edilebilir, bir katili cezalandırma işini bir başka katile, bir hırsızı cezalandırma işini de bir başka hırsıza havale eden bir otoritenin hüküm sürdüğü yerde?

Sizler kardeşlerimsiniz benim ve ben sizi seviyorum. Ve Sevgi, bütün yoğunluğu, bütün içeriği, bütün ciddiyetiyle adalettir,

adaletin kendisidir. Adalet eğer benim size duyduğum sevgiyi, sizin ırkınıza, soyunuza sopunuza bakmadan, desteklemiyor, güçlendirmiyorsa, bencilliğin çirkin yüzünü saf sevginin pırıltılı maskesi altında saklayan bir ikiyüzlü olup çıkarım.

SONUÇ

Ruhum, hayatın darlık ve sıkıntılarına karşı bana destek olan, beni teselli eden dostumdur benim. Kendi ruhuyla dostluk kurmayan kişi, insanca olanın düşmanı gibi davranır. Kendi içinde, insanca olan için bir rehber aramayan kişi umutsuz bir biçimde tükenecektir. Hayat, kişinin çevresinden değil, kendi içinden kaynayıp çıkar.

Bir tek söz söylemeye geldim dünyaya ve şimdi, bu kısa ömür içinde onu söyleyeceğim. Fakat ölüm onu söylememe engel olursa, o söz yarın bir başkası tarafından mutlaka söylenecektir; çünkü yarın

Ebediyetin kitabında asla söylenmemiş söz bırakmaz.

Aşkın neşesi, yüceltici crinci içinde ve Güzelliğin ışığında yaşamaya geldim, bunların ikisinin de Tanrı'nın tecellileri olduğunu bilerek. Burada yaşıyorum ve insanlar beni hayat alanından sürgün edecek güçte değiller; çünkü biliyorlar ki, ben ölümden de yaşayacağım. Eğer gözlerimi oymaya kalkarlarsa Aşkın mırıltılarını ve Güzelliğin terennümlerini işitmeye devam edeceğim.

Kulaklarıma kurşun dökerlerse, Aşkın günlük kokusuyla, Güzelliğin rayihasını birbirinin içinde taşıyan rüzgârı koklayacağım.

Beni bir vakum içine koyarlarsa, Aşkın ve Güzelliğin çocuğu olarak dünyaya gelen ruhumla yaşayacağım.

Buraya herkes için yaşamaya ve herkes için var olmaya geldim. Ve benim, kendi yalnızlığım içinde bugün yaptığım şey yarın tarafından insanlara yansıtılacak. Bugün bir tek yürekle söylediğim şey yarın pek çok yürek tarafından söylenecek.

GELİN YATAĞI*

Gelin ve güvey, önlerinde kandil taşıyıcılar, arkalarında rahipler ve yakın arkadaşları, her iki yanlarında, söyledikleri düğün şarkılarıyla göğü güzel, mutlu, şenlikli nağmelerle dolduran genç kızlar ve genç erkeklerle mabetten ayrıldılar.

Kafile güveyin evine varınca, yeni evli çift, evin geniş salonunda yüksekçe bir yere oturdular. Kutlamak için gelenler de, kimi döşeme üzerinde, ipek kılıflı minderlerde, kimi kadife kaplı divanlarda, kimi halıların üzerine oturarak, kimi de ayakta dikilerek, salonu neredeyse hınca hınç doldurdular. Hizmetçiler, masalara, sehpalara yiyecek, içecek taşımayı sürdürüyorlardı. Davetliler, yerlerini alır almaz

* Bu olay, on dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru Kuzey Lübnan'da yaşandı ve bana, bu hikâyede, baş kişilerinden biri olarak görülen kişi tarafından anlatıldı. (*Halil Cibran*)

gelinin ve güveyin sağığına kadeh kaldırmaya; çalgıcılar da yaylı çalgılarıyla dinleyenleri kanatlandıran havalar çalmaya başladılar. Dışardan sadece seslere kulak veren biri, tokuşturulan kadehlerden çıkan çınlamalar ve tamburun tınlamalarıyla oluşan ses bileşimini yekpare bir müzik icrası olarak dinleyebilirdi. Genç kızlar dans ediyor, müziğin ritmine kendi coşkularını da katarak esnek, çevik hareketlerle dans ediyor, öteki davetlilerse kadeh üstüne kadeh kaldırarak onları giderek artan bir coşkuyla izliyorlardı.

O kadar ki, bir iki saat içinde orada yaşananlar, sevinçli, neşeli bir düğün şenliği olmaktan çıkıp, sarhoşluğun kaba ve bayağı coşku hallerini de aşp, insanların tek tek içinde kendilerini kaybettikleri genel bir taşkınlığa dönüştü. Burada bir genç adam, çekici bir genç kıza, içinden geçen her şeyi, kalbinin bütün hissettiklerini olanca mahremiyetiyle ifşa ediyor, onu görür görmez duyduğu dizginsiz aşkı ve

arzuyu ilan ediyor; beride bir kadınla konuşmaya çalışan bir başka genç, şarabın peltekleştirdiği diliyle, sarhoşluğun bulan-
dırdığı belleğinden gösterişli ifadeler çekip çıkarmaya çalışıyordu. İki de birde ve her seferinde bir başka yaşlının, müzisyenlerden ısrarla, ona gençliğini hatırlatan şu ya da bu şarkıyı çalmalarını yahut tekrar etmelerini isteyen seslenişini işitiyordunuz. Bir öbek davetli içinde bir kadının, bir erkekle flört niyetini yansıtan tavırlarını, o erkeğin de rakip kadına arzuyla bakıp durduğunu görüyordunuz. Şu köşede kır saçlı bir bayan, biricik oğluna uygun bir eş seçme niyetiyle genç kızları gülerek süzüyor; bir başka köşede, pencerenin yanında evli bir kadın, kocası ötede kadeh üstüne kadeh dikerken, bu fırsatı âşıkına biraz daha yaklaşmak için kullanmanın yollarını arıyordu. Öyle görünüyordu ki, o gece, o düğün salonunda olup biten her şey, geçmiş ve geleceği bir kenara bırakıp, şimdiki zamanın meyvelerini devşirme arzusuna hizmet ediyordu.

Ve tabii bütün bunlar güzeller güzeli gelinin üzgün bakışları altında cereyan ediyordu. Gelin, kendini, hapishanenin demir parmaklıkları arkasındaki bir mahkûm gibi hissediyor ve sık sık, salonun bir köşesinde yalnız başına ve sessizce oturan bir genç adama, sürüden geri kalan yaralı bir kuşun sürünün ardından bakması gibi bakıyordu. Bu genç adam, dışarı uğrayacak yüreğini yerinde tutmak ister gibi, kollarını göğsüne sıkı sıkı bağlı tutuyordu. Gözlerini salonun tavanında, tavanın ötesinde, göğün oralarda, görünmeyen bir şeye, bir noktaya dikmiş, öyle bakarken, bilinmeyen bir dünyada yitip gitmiş gibiydi.

Gece yarısı oldu ve kalabalığın taşkınlığı, dizginlerinden boşalmış bir çılgınlığa varıncaya kadar artarak devam etti. O noktaya vardığında ise, akıllar baştan gitmiş, diller aklın denetiminden çıkmış gibiydi.

Kendisi de fazlasıyla içip sarhoş olan yaşlı güvey, gelini kendi haline bırakmış, davetliler arasında dolaşüyor, gülüp eğlenenlerle gülüp eğleniyor, onlarla içiyor ve

böylece, hem onların, hem de kendinin sarhoşluğunu, taşkınlığını alevlendirdikçe alevlendiriyordu.

Gelinin işaretine uyarak bir genç kız geldi ve gelinin yanına oturdu. O oturunca, gelin önce şöyle bir etrafa göz attı, sonra da, yanına oturan kızın kulağına titrek bir sesle, “Senden rica ediyorum,” diye fısıldadı, “arkadaşlığımızın hatrına, dünyada değer verdiğin ne varsa, onların hatırına sana yalvarıyorum, hemen şimdi git ve Saleem’e söyle, bahçede, söğüt ağacının altına gelsin. Lütfen, Susan, benim için bunu rica et ondan, söyle, benim iyiliğim için bu dileğimi geri çevirmesin. Geçmişimizi hatırlat ona ve eğer onu görmezsem öleceğimi söyle. İşlediğim günahı itiraf edeceğimi ve ondan af dileyeceğimi söyle ona. İçimde sakladığım her şeyi, bütün sırlarımı anlatmak istediğimi söyle. Hemen git ve korkma.”

Susan bütün içtenliği ve iyi niyetiyle bu mesajı yerine ulaştırdı. Saleem, susuz bir adamın uzaktaki bir dereye baktığı gibi

ona baktı ve sakin bir sesle, “Bahçede, söğüt ağacının altında bekleyeceğim onu,” dedi. Sonra da düğün evini terk etti. Birkaç dakika sonra gelin de yerinden kalktı ve fark edilmemeye çalışarak, sarhoş davetliler arasından geçip evden çıktı. Bahçeye vardığı zaman, kurdun kovaladığı bir ceylan gibi dönüp arkasına baktı ve hızla, adeta akarak, genç adamın beklediği söğüt ağacının altına gitti. Kendini onun yanında bulunca, kollarını genç adamın boynuna doladı ve ağlayarak, “Dinle beni, sevgilim,” dedi, “böyle tez canlı ve düşüncesiz davrandığım için üzgünüm. Ama seni seviyorum, yalnız seni, başka kimseyi değil. Hayatımın sonuna kadar da sevmeye devam edeceğim. Bana yalan söylediler; senin bir başkasını sevdiğini söylediler bana. Bunu Necibe yaptı. Necibe, ailesinin uzun zamandan beri planladığı gibi, kuzenini güvey olarak seçmeye razı olayım diye, aldattı beni ve senin ona âşık olduğunu söyledi bana. Şimdi evliyim ama, bil ki, sevdiğim tek kişi ve benim gerçek

güveyim sensin. Gözlerim yeni açıldı ve gerçeği gördüm; buraya da hayatımın sonuna kadar seninle olmak için geldim; bir daha asla dönmeyeceğim o adama; dönmeyeceğim, evet, yalan dolanla ve karanlık örflere uyarak benim için seçilen bu kocaya. Gel, sevgilim, acele edelim ve gecenin karanlığından yararlanarak terk edelim burayı. Denizin kıyısına gidelim; bizi, rahatsız edilmeden birlikte yaşayabileceğimiz uzak bir ülkeye götürecek bir gemiye binelim. Bunu şimdi hemen yapalım ki, şafak sökene kadar, düşmanın ulaşamayacağı kadar uzaklaşmış olalım buradan. Hayatımızın sonuna kadar bizi geçindirecek kadar mücevher var bende... Niçin konuşmuyorsun, Saleem? Niçin gözlerimin içine bakmıyorsun? Niçin öpmüyorsun beni? İçimin feryadını, kalbimin çırpınışını işitiyor musun? Konuş, ne olur. Ve bu evi terk etmek için acele edelim! Kaybettiğimiz her dakika elmastan daha değerli, kralların taçlarından daha değerli.”

Gelinin sesi, Hayat'ın fısıltısından daha yumuşaktı, Ölüm'ün meşum çağrısından daha kaygılı, kanat sesinden daha hafif ve denizde dalgaların mesajından daha derindi. Hem ümitle titrer gibiydi, hem ümitsizlikle; hem hazla, hem elemle; hem mutlulukla, hem bedbahtlıkla; hem hayata duyulan iştahla, hem ölüme duyulan özlemle. Genç adam kızın söylediklerini dinliyordu; fakat içinde Aşk'la Onur boğuşma halindeydi. Kalbi zorlayan Onur ve Tanrı'nın insan kalbine bahşettiği Aşk... Uzun bir sessizlikten sonra, genç adam başını yukarı kaldırdı ve gözlerini, kaygı içinde titreyen gelinden uzağa çevirerek, "Kaderine geri dön," diye karşı çıktı, "çünkü artık çok geç. Sağduyu, sarhoşluğun çizdiği resmi silip temizledi. Misafirler seni burada görmeden geri dön ve onlara, düğün gecesi kocana ihanet ettiğini söyle, tıpkı yokluğumda bana ihanet ettiğin gibi." Gelin bu sözleri işitince, fırtınanın önünde kuru bir çiçek gibi titredi ve ısırtıp içinde, "Ebediyen ayrıldığım o eve

bir daha asla geri dönmeyeceğim,” dedi. “Sürgünden kaçan bir mahpus gibiyim şu an. Hiç yapmadığım bir şeyi, sana ihanet ettiğimi söyleyerek beni kendinden uzaklaştırma. Senin kalbinle benimkini birleştiren el, Emir’in ve rahibin, beni güveyin tiksindirici kucağına iten ellerinden daha güçlü. Seni benden koparabilecek bir güç yok. Ölüm bile ayıramayacak ruhlarımızı; çünkü Tanrı istedi bunu ve yalnızca o değiştirebilir.”

Saleem, ilgisiz görünmeye ve kızın kollarının arasından sıyrılmaya çalışarak, “Benden uzak dur!” diye karşılık verdi. “Bir başkasını öyle şiddetli bir aşkla seviyorum ki, bu sevgi bana tamamen unutturdu senin varlığını. Necibe, onu sevdiğimi söylerken doğruyu söylemiş. Kocana geri dön ve yasaların emrettiği gibi ona sadık bir zevce ol.”

Gelin ümitsizce karşı çıktı buna, “Yoo, hayır, hayır, bu söylediklerin doğru olamaz, inanmıyorum sana, Saleem! Beni sevdiğini biliyorum ve bunu gözlerinden okuyorum; sana sarıldığım zaman, sana

dokunduğum zaman bunu hissediyorum. Kalbim çarptığı sürece, kocamın evi için asla seni terk etmeyeceğim. Dünyanın öteki ucuna kadar senin peşinden gelmek için buradayım. Beni al götür ya da kanımı dök, hemen burada, şimdi canımı al, Saleem.” Biraz öncekinden daha güçlü olmayan bir sesle, Saleem, “Bırak beni,” dedi, “yoksa bağırır, insanları bahçeye döker ve seni Tanrı’nın önünde de, insanların önünde de utandırırım. Necibe de sana güler ve kazandığı zafer için gurur duyar.”

Saleem, onun kollarını boynundan çözmeye çalışırken, gelin, ümit dolu, yumuşak ve yalvaran bir kadın olmaktan çıkıp o ân, yavrusunu kaybetmiş bir ana aslanın öfkesiyle, “Hayır,” diye bağırды, “hayır, kimse bana karşı zafer kazanamayacak! Kimse benim aşkımı elimden alamayacak!” Bu sözleri söyledikten sonra, ışık gibi hızlı bir hareketle, gelinliğinin altından bir hançer çekip çıkardı ve genç adamın göğsüne sapladı. Genç adam, fırtınanın kırдыğı yumuşak bir dal gibi yere serildi. Gelinse, elinde

kanlı hançer, onun üzerine eğildi. Adam gözlerini açtı ve titreyen dudaklarla kekeleyerek, “şimdi gel, sevgilim, gel, Leyla,” dedi, “ve beni bırakma. Hayat lm’den zayıf, ama ölüm de Aşk’tan zayıf. İçerde eğlenen davetlilerin duygusuz kahkahalarını dinle; tokuşturulan, içilen ve sonra yere atılıp kırılan kadehlerin sesini dinle. Oh, Leyla, Hayat’ın derdinden, tasasından kurtardın beni. Bırak, zincirleri kırıp beni azat eden elini öpeyim. Beni p ve affet beni; çünkü sana karşı dürüst davranmadım.

“Kanla süslenmiş elini tükenen kalbimin üzerine koy, sonra da, ruhum engin göklere çıkarken, hançeri benim sağ elime tutuştur ve benim kendi canıma kıydığımı söyle insanlara.” Soluğu kesildi; sustu, soluğunu topladı, sonra, “Elbette hep seni sevdim,” diye devam etti, “her zaman seni sevdim, Leyla, başka kimseyi değil. Kendine kıymak, seninle kaçmaktan daha soyulu olacak. şimdi p beni, ruhumun sevgili

gönül bahçesi. Öp beni, Leyla, hadi öp beni...” Sözleri burada kesildi; elini kana-
yan yarasının üzerine koydu ve son nefesini verdi. Gelin başını kaldırıp eve doğru baktı ve yürekleri yakan bir acıyla bağırdı, “Heeey! Uyanın gaflet uykusundan, siz ey düğün evinin insanları, uyanın, çünkü asıl düğün burada, büyük düğün burada! Gelin de, güvey de burada bekliyor sizi! Gelin, gelin ve görün yumuşak gerdek yatağımızı bizim! Kalkın, uyanın, deliler, sarhoşlar sizi; koşun buraya, koşun ki size Aşk’ın gerçeğini anlatabilelim, Aşk’ın, Ölüm’ün ve Hayat’ın gerçeğini...” Gelinin histerik çılgılığı evin her köşesinde çınlayarak konukların kulaklarına ulaştı. Cezbeye kapılmışçasına hepsi birden kapıya doğru koştular; bahçeye çıktıklarında gözleriyle her yönü tarayarak ilerlediler. Trajik güzellikteki sahneye yaklaşıp da, gelinin kanlar içindeki Saleem’in başında ağladığını görünce ürkererek geri çekildiler. O ân kimse olayın kahramanlarına yaklaşmaya cesaret edemedi. Genç adamın

kalbinden boşalan ve gelinin elindeki hançere bulaşan kan onları büyülemiş ve damarlarındaki kanı dondurmuştu sanki. Gelin onlara baktı ve acı acı feryat etti, “Gelin, yaklaşın, korkaklar sizi! Büyüklüğüyle sizin küçük ruhlarınızın yaklaşmasına izin vermeyen Ölüm’den korkmayın; hançerden korkmayın, çünkü sizin kirli bedenlerinize ve bomboş kalplerinize dokunmak niyetinde olmayan, bunu kendine yakıştırmayan Tanrısal bir enstrüman, gördüğünüz bu hançer. Gelin bakın, gelin bakın bu yakışıklı gence, bu güzel çehreye ve bu güzel yaraya! Benim sevgilimdi o ve ben çok sevdiğim için öldürdüm onu. O benim güveyim, ben de onun geliniyim. Cehaletiniz ve kör geleneklerinizle daralttıkça daralttığınız bu dünyada aşkıma za layık bir yatak aradık. Ve işte bu kanlı yatağı seçtik. Çünkü ancak kanın açtığı bu vadiye sığabilirdi bizim aşkımız. Gelin görün; ve gelsin görsün, o kötüler kötüsü kadın da! Nerede o, nerede, sevgilime iftira eden ve onun kendisini sevdiğini

söyleyen o yalancı kadın? Nerede, böyle diyerek beni kandıran o cehennem engereği? Nerede o, sizi, benim için seçtiği adamın düğününe değil, sevgilimin ayrılışını kutlamak için bu eve çağıran o cadı? Benim sözlerim, biliyorum, anlaşılmaz geliyor size, çünkü uçurumlar anlamaz yıldızların şarkısını. Yarın çocuklarınıza, düğün gecesi benim sevgilimi öldürdüğümü söyleyeceksiniz. İsmim sizin kirli dudaklarınızda kınamayla dolaşacak. Fakat, şunu bilin ki, torunlarınız ismimi takdis edecekler, çünkü yarınlara gerçeğin ve özgür ruhların olacak. Ve sen, cahil kocam benim, aşkımı değil, fakat yalnızca bedenimi satın alan, beni sahiplenen fakat bana asla sahip olamayan adam; bu sefil toplumun sembolüsün sen; bu, ışığını karanlıkta arayan toplumun sembolü; oturduğu yerde, suyun kayalardan çıkıp gelmesini ve ağzından içeri akmasını bekleyen toplumun... Körlükle, aptallıkla yönetilen ülkenin sembolü; altın bileziklere, elmas gerdanlıklara

el koymak için kadınların bileklerini kesen, boyunlarını uçuran sahte bir insanlığın sembolü... Ama affediyorum seni, affediyorum şimdi, çünkü böyle bir dünyadan ayrıldığı için mutlu olan ruhlar, ayrılırken, bu mutluluktan yoksun kalan herkesin günahını bağışlarlar.”

Gelin bunları söyledikten sonra, elindeki hançeri göğre doğru kaldırdı ve susuz birinin su kabının kenarını dudağına yapıştırırken gösterdiği denetimsiz şiddetle aşağı indirdi ve kendi göğsüne sapladı. Sonra da çiçeği keskin tırpanla biçilen bir zambak gibi, sevgilisinin yanına yıkılıverdi. Kadınlar bu korkunç sahneyi büyülenmiş gibi izlediler ve birden çığlık çığlığa bağır-maya başladılar; bazıları bayılıp yere yığıldı. Erkeklerin kopardıkları bağır-tı, şamata ise gök kubbeyi doldurdu. Belli belirsiz bir utanç ve saygıyla trajedinin kurbanlarına yaklaştıklarında, ölmek üzere olan gelin onlara baktı ve yaralı bedeninden kan boşalırken, onlara, “Bizden uzak durun

ve bedenlerimizi sakın birbirimizden ayırmayın,” dedi, “ünkü böyle bir günah işlerseniz, şu an başlarınızın üzerinde dolaşan ölüm meleği kısıkvrak sizi de yakalar ve sizin de canınızı alır. Bırakın, bu a toprak bedenlerimizi birlikte yutsun ve saklasın bağrında. Tohumları nasıl saklıyorsa, bahar gelinceye kadar, işte onun gibi, saklasın ve sonra yepyeni bir hayata uyandırсын bizi.”

Canını dişine takarak sevgilisine sıkı sıkı yaklaştı, dudaklarını onun soğuk dudaklarına bastırdı ve son sözlerini mırıldandı, “Bak, sevgilim,” dedi, “ebedi sevgilim benim... Bak, dostlarımız burada! Nasıl kıskanarak toplanmışlar, bir görsen, yatağımızın çevresinde! Dişlerini nasıl gıcırdatıyorlar, parmaklarını nasıl atırdatıyorlar, dinle! Beni çok bekledin, Saleem, fakat işte buradayım, yanında; zincirlerimi, prangalarımı kopardım ve sana geldim. şimdi birlikte güneşe doğru yola çıkalım; çünkü bu karanlık dünyada, bu hapishanede çok oyalandık. Bütün nesneler, bütün duvarlar, bütün engeller gözümün nnden

silinip gidiyor ve ben senden başka bir şey göremiyorum artık, sevgilim. Bak, bunlar benim dudaklarım, benim yeryüzünde sahip olduğum son değerli şeyler. Kabul et, benim son insan soluğumu. Gel, Saleem, gel, sevgilim, buradan ayrılalım artık. Aşk kanatlarını açtı ve ışığa doğru yükseliyor şimdi.” Bunları söyledikten sonra, başı Saleem’in göğsüne düştü. Hâlâ açık olan gözleri ona bakıyordu.

Sessizlik hüküm sürüyordu, sanki ölümün dayattığı ağırbaşlılık insanların elini ayağını bağlamış, hareket etmelerini engellemişti. Bu sükûneti, kilisede nikah törenini yöneten rahip bozdu; ileri çıktı ve parmağıyla birbirine sarılmış cansız çifti göstererek, bağırdı, “Bu günaha gömülmüş, kana bulanmış leşlere dokunan eller lanetlidir. Bu iki habis ruh için keder gözyaşları döken gözler de lanetlidir. Bu Sodom soyu adamın cesedi de, Gomorro soyu kadının cesedi de, bırakın, etlerini kurt, kuş ve böcek kemirip bitirinceye, kemiklerinin tozunu da rüzgâr alıp götürünceye kadar, onların kanıyla kirlenen bu

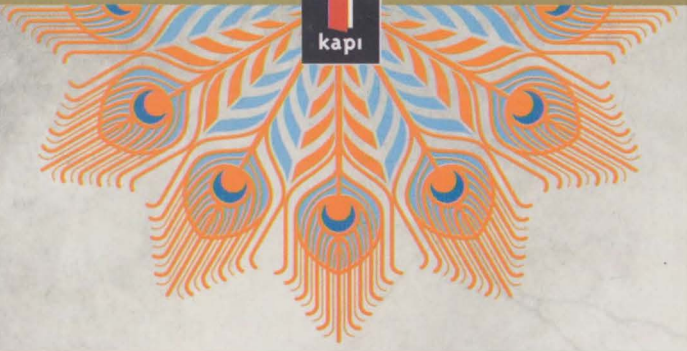
toprak üzerinde kalsın. Evlerinize dönün ve üstünüzü başınızı, bu günahlardan bulaşan kokudan arındırın. Cehennemin alevleri size dokunmadan haydi dağılın şimdi. Kim burada kalırsa o hem lanetlenecek, hem de kiliseden aforoz edilecektir. Ve bundan böyle asla mabede giremeyecek, orada Tanrı'ya dua eden Hıristiyanların arasına katılamayacaktır!”

Gelinden, sevgilisine son mesajı ulaştıran Susan cesaretle ileri çıktı ve papazın önüne dikildi. Yaşlı gözlerle ona baktı ve “Ben burada kalacağım, seni merhametsiz zındık seni! Şafağa kadar onların başlarında bekleyeceğim. Sonra, bu sarkan dalların altında onlar için bir mezar kazıp, onları, son dünya öpücüğünü birbirlerine sundukları bu toprağa gömeceğim. Derhal burayı terk et, çünkü domuzlar günlük kokusundan nefret ederler; hırsızlar ev sahibinden korkar, parlak ışıyla güneşin doğmasından ürkerler. Haydi loş yataklarınıza koşun, çünkü meleklerin neşideleri,

sizin, katı ve aptalca kurallarınızın çimentosuyla tıkalı olan kulaklarınıza girmez.”

Kalabalık, asık yüzlü papazla birlikte oradan ayrıldı. Susan, sevgi dolu bir ananın, gecenin sessizliğinde çocuklarının başında beklemesi gibi, Leyla’yla Saleem’in başında kalıp bekledi. Ve herkes gittikten sonra, yere çöküp, ağlayan meleklerle birlikte o da gözyaşı döktü.

*

kapi no: 306
edebiyat: 88

ISBN 978-605-4683-10-9

9 786054 683109